

**СОВЕТ СЕЛО-АЛАТСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ВЫСОКОГОРСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**

422721, Республика Татарстан, Высокогорский район,
с. Алат, ул.Первомайская,32

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БИЕКТАУ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
АЛАТ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ**

422721, Татарстан Республикасы, Биектау районы,
Алат авылы, Первомай ур.32

Тел./факс: +7(84365) 63-2-25, e-mail: Salat.Vsg@tatar.ru

КАРАР

«26» май 2015 ел

РЕШЕНИЕ

№ 186

**Төзеклендерү, чисталыкны төэмин итү кагыйдәләрен раслау турында
Алат авыл жирлеге территориясендә санитар төртип кагыйдәләре**

Алат авыл жирлеге территориясен төзеклендерү һәм санитар-эстетик торышын оештыруны төэмин итү максатларында, санитар-гигиена, техник, шөһәр төзелеше һәм башка таләпләр һәм нормативлар нигезендә, "Россия Федерациясендә жирле үзидәрә оештыруның гомуми принциплары турында" 06.10.2003 ел, № 131-ФЗ Федераль законның 14 статьясындагы 1 фәлешенә 19 П., Россия Федерациясе региональ үсеш Министрлығының « муниципаль берәмлекләр территорияләрен төзеклендерү буенча нормаларны һәм кагыйдәләрне эшләү буенча Методик рекомендацияләрне раслау турында» 2011 елның 27 декабрендәге 613 номерлы боерыгы (Россия Төзелеш Министрлығының 17.03.2014 ел, № 100/пр боерыгы редакциясендә), «Алат авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына, " Алат Алат авыл жирлеге Советы

КАРАР:

1. Алат авыл жирлеге территориясендә өлеге карарның кушымтасына туры китереп, чисталыкны һәм санитар төртипне төэмин итү кагыйдәләрен расларга.

1.2. Якын-тирә территорияне юридик һәм физик затларга беркетү төртибе (2 нче кушымта).

1.3. "Якын-тирә территорияне беркетү турында шартнамә" типлаштырылган формасын (3 нче кушымта).

2. Алат авыл жирлеге башкарма комитеты:

2.1. Жирлек территориясендә урнашкан юридик һәм физик затлар белән үрнәк санитар, эстетик һәм янгынга каршы торышта тоту максатыннан тире-юнь территорияләрне беркетү турында килешүләр төзү.

2.2. Массакүләм мөгълүмат чаралары аша жирлек халкы арасында кагыйдәләрне үтәү кирәклегенә турында аңлату эшләре алып барырга.

3. Алат авыл җирлеге Советының "Алат авыл җирлеге территориясендә тәзекләндерү, тиешле тәртиптә тоту, җыештыру, чисталык һәм тәртип кагыйдәләре «н раслау турында "2013 елның 4 июнендәге 41 номерлы карары үз кәчен югалткан дип санау хакында"

4. Өлеге карар рәсми халыкка игълан ителгән кәннен үз кәченә керә.

Алат Авыл Җирлеге Башлыгы

А.Ш.Шакиров

Кагыйдә

Алат авыл жирлеге территориясендә тәзекләнדרү, чисталык һәм санитар тәртип булдыру

1. Гомуми нигезлемелер

1.1. Алат авыл жирлеге торак пунктларын тәзекләнדרү, чисталыкны һәм санитар тотуның өлеге кагыйделәре (алга таба – кагыйделәләр) Алат авыл жирлеге торак пунктларының һәм авылара территорияләрнең тиешле санитар-эстетик торышын тәэмин итү максатларында эшләндрә, алар тышкы тәзекләндрү өлкәсендә бердәм һәм мөжбүри нормаларны һәм таләпләрне билгели, биналар һәм коймалар чикләренә якын-тирә территорияләрне жыештыру һәм карап тоту тәртибен билгели, шулай ук Алат авыл жирлеге территориясендә урнашкан биналар, корылмалар һәм корылмаларның хужалары, жирләрден файдаланучылар яки хужалары булган барлык юридик, физик затлар һәм шөхси эшмәкәрләр өчен, милек формасына, ведомствога карамастан, "халыкның санитар-эпидемиологик иминлеге турында" 1999 елның 30 мартындагы 52-ФЗ номерлы федераль закон, "өйләнә-тирә мохитне саклау турында" 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон, «ветеринария турында» 14.05.1993 елдагы 4979-1 номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Экология кодексы, Татарстан Республикасы Экология һәм табигый байлыктар министрлыгы 2009 елның 15 гыйнвары № 5-ТРЗ, "Татарстан Республикасында жирле үзидәрә турында" 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы Административ хокук бозулар кодексы, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Алат авыл жирлеге Уставы, Татарстан Республикасы законнары, санитар кагыйделәләр, техник янгынга каршы һәм башка норматив актлар белән.

1.2. Кагыйделәләр, үз буйсынуларына һәм милек рөвешләренә бөйсез рөвештә, юридик затларның, шулай ук жир кишәрлекләре хужаларының, кулланучыларның һәм арендаторларның системалы санитар чистарту, жыештыру һәм карап тоту буенча бурычларын үрнөк тәртиптә билгели:

- барлык милек рөвешләрендәге предприятиееләр, учреждениееләр һәм оешмалар территорияләре;

- Тышкы тәзекләндрү элементлары, шул исәптән урамнар, мөйданнар, юллар, каты кәнкүреш калдыкларын жыю мөйданчыклары һәм торак пунктларның башка территорияләрен дә кертәп;

- торак, административ, социаль, авыл хужалыгы һәм сөүдә биналары, спорт мөйданчыклары, скверлар, парклар, буалар, сулыкларның яр бие зоналары, поселок эчендәге автомобиль юллары һәм башка территорияләр (шул исәптән яшелләндрелгән);

- коймалар, коймалар, газон киртеләре, реклама, реклама жайланмалары, элмә такталар, витрин, чыгарылма сөүдә нокталары, һөйкәлләр, юл хәрөкәтен жайга салу билгеләре;

- урамнарны яктырту, терөк баганалар, парк эскөмияләре, чүп савытлары, аншлаглалар һәм йорт номерлары билгеләре, жөмөгәтә транспорты тукталышлары, мемориаль такталар, радиотрансляция жайланмалары, антенналар, трансформатор һәм газ тарату пунктлары;

- авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр:

- урман полосасы, кыр юллары, шулай ук кыр станоклары һәм техниканы карап тоту урыннары, житештерү участоклары һәм башка житештерү, мөдәни, социаль билгеләнештәге жирләр;

-су бүлү корылмалары, башка инженер-техник һәм санитар Корылмалар һәм коммуникациялар.

1.3 Алат авыл жирлеге башкарма комитеты (алга таба - авыл жирлеге башкарма комитеты) тәзекләндрү, чистарту, чисталыкны һәм төртипне тәэмин итү өлкәсендә хезмәтләрнең эшчәнлеген координацияләүне башкара.

1.4. Территорияларне карап тоту һәм тәзекләндрү буенча эшләрнең үтөлешен контрольдә тотарга тиеш: - жирлекнең административ чикләрендә-авыл жирлеге башкарма комитеты; - жирлек башкарма комитеты белгән килешү нигезендә беркетелгән хокукый актлар белгән беркетелгән территориялар һәм мейданнар чикләрендә-тәзекләндрү объектлары хужалары.

1.5. Жирлек территорияларен карап тоту, тәзекләндрү, жыештыру һәм чисталыкны тәэмин итү мәсьәләләре буенча кабул ителә торган барлык ведомство инструкцияләре, кагыйдәләр һәм башка норматив-хокукый актлар өлгә кагыйдәләр таләпләренә туры килергә тиеш.

1.6. Өлгә кагыйдәләрнең үтөлешен Алат авыл жирлеге башкарма комитеты һәм башка вәкаләтле органнар контрольдә тотат.

2. Төп төшенчәләр

2.1. Өлгә Кагыйдәләрдә кулланыла торган төп төшенчәләр:

- өйбәр хокукы – миләк хокукы, шулай ук, аерым алганда, жир кишәрлегенә гомәрлек мирас итеп бару хокукы;

жир кишәрлегеннән даими (сроксыз) файдалану хокукы;
сервитутлар;

мәлкәт белгән хужалык алып бару хокукы һәм мәлкәт белгән оператив идарә итү хокукы;

– тәзекләндрү-муниципаль берәмлек территориясенә санитар һәм эстетик торышын тәэмин итүгә һәм яхшыртуга, муниципаль берәмлек халкы өчен уңайлы яшәү шартларын яхшыртуга, муниципаль берәмлек торақ пунктларының бердәм архитектур кыяфәтен саклауга юнәлдерелгән чаралар комплексы;

-тәзекләндрү объектлары - урамнар, мейданнар, юллар, ишегалды территорияләре, предприятиеләр территорияләре, парклар, скверлар, карьерлар, буалар, сулыкларның яр буе зоналары, автомобиль юллары, урман полосалары, авыл хужалыгы билгеленешендәге жирләр һәм башка территориялар (шул исәптән яшелләндрелгән);

биналарның һәм корылмаларның фасадлары һәм аларның декоры элементлары (шул исәптән: Түбә, коймалар, саклагыч рәшәткәләр, терезәләр, ишекләр, карнизлар, йортларның номер билгеләре, һ. б.) һәм башка тышкы элементлары;

биналар, контейнерлар һәм башка чүп жыючылар, павильоннар, киосклар, палаткалар, эскәмияләр, реклама тумбалары, стендлар, афишалар һәм игъланнар өчен щитлар, инженерлык корылмаларының тышкы өлешә, балалар һәм спорт мейданчыклары, күперләр, автостоянкалар, автозаправка станцияләре, автомоештыру станцияләре, тышкы яктырту жайланмалары һәм башка объектлар;

- тәзекләндрү объектының хужасы (алга таба - хужасы) - миләк, хужалык алып бару, оператив идарә, даими (сроксыз) файдалану, гомәрлек мирас биләмәсә, аренда һәм башка хокукларда булган зат (юридик, физик һәм индивидуаль эшкуар).;

- тәзекләндрү объектын жыештыру - тузаннан, пычрактан, кәнкүреш һәм сәңгәть калдыкларыннан, кардан, боздан, чүп үләннәреннән чистарту, түбәләренә чистарту, грунт наносларын, атмосфера явым-төшемнәрен бетерү, себерү, чистарту, су сибү һ. б. эшләр башкару.;

- тәзекләндрү объектын карап тоту-аны булдыру, урнаштыру, эксплуатацияләү һәм демонтажлау барышында тиешлә физик яки техник халәт һәм тәзекләндрү объектының иминлеген тәэмин итү;

- тәзекләндерү, карап тоту һәм жыештыру эшләрән оештыру-тәзекләндерү объекты хужасының турыдан-туры эшләрә дә, аларны подрядчы оешманың килешү шартларында жәлеп итү юлы белән башкару да.

Оештыручы һәм турыдан-туры башкаручы тәзекләндерү, карап тоту һәм жыештыру эшләрән сыйфаты өчен бер үк дәрәжәдә жаваплы;

-кече архитектура формалары һәм тышкы тәзекләндерү элементлары-ачык киңлекләрне оештыру өчен файдаланыла торган һәм архитектура-шәһәр тәзелешә яисә Бакча-парк композициясен тулыландыручы вакытлы корылмалар. Кулланылышына карап, алар функциональ билгеләнештәге объектларга (өстәлләр, эскәмияләр, чүп савытлары, койма һәм коймалар, күрсәткечләр, фонарьлар һәм урам яктырту баганалары, тукталыш Транспорт павильоннары, беседкалар, навеслар һ.б.) һәм декоратив билгеләнештәге объектларга (газон һәм тротуар декоратив коймалар, декоратив диварлар, кече скульптуралар (композицияләр), декоратив фонтаннар һ. б.) бүленә. Кече архитектура формалары һәм тышкы тәзекләндерү элементлары стационар һәм мобиль булырга мөмкин;

- кече скульптуралар (композицияләр)-монументаль-декоратив сәнгать өсәрләрән тәрле ысуллары белән башкарылган, аларны күчәрү архитектура-шәһәр тәзелешә яисә Бакча-парк композиция өстәү өчен файдаланыла торган, билгеләнешенә зыян китермичә генә мөмкин була.

-авыл жирлегә, биналар, витриналар, сәүдә объектлары, корылмалар, урамнар һәм юл буйлары зоналары территорияләрән бәйрәм чаралары тематикасын һәм эчтеләген ачып бирүчә сәнгать һәм мөгълүмати элементлар белән бизәү;

-жирлек территориясенә бер өлешә-жирлек территориясенә мөйданы, чикләре, урыны, хокукый статусы һәм Россия Федерациясә законнарында каралган хокукларда физик, юридик затларга һәм шәхси эшмәкәрләргә караган башка характеристикалары булган өлешә . ;

- тирә-юнь территориясә-жир кишәрлегә чикләреннән яисә турыдан-туры юридик яки физик зат объектыннан (файдалану яки хезмәт күрсәтү рәвешенә бәйсез рәвештә) урамга кадәр (тыкрык, спуск, юл, юл, мөйдан һ.б.), өгәр юридик яки физик зат белән авыл жирлегә башкарма комитеты арасындагы килешүдә башкача билгеләнмөгән булса. Аерым очракларда территорияне юридик яки физик затка якын-тирә территорияне шушы юридик яки физик зат арасында, бер яктан, жирлек башкарма комитеты белән, икенчә яктан, беркетү юлы белән беркетү рәхсәт ителә. Кече архитектура формалары хужалары (алга таба - маф) һәм күчмә ваклап сату чаралары (алга таба - СПМТ тексты буенча) өчен шартнамә тәзү мөжбүри булып тора;

СПМТ: лотоклар, кул арбалары, автоцистерналар, кәржиннәр, автофургоннар, шулай ук стационар ваклап сату чөлтәрә чаралары: киосклар, павильоннар, сәүдә автоматлары;

-гомуми файдаланудагы территорияләрдә (алга таба - ТОП), шул исәптән мөйданнар, урамнар, тыкрыклар, юллар, парклар, скверлар, газоннар, пляжлар, склоннар, яр буе полосасы, инженерлык объектлары һәм башка объектлар, шулай ук алар янәшәдәге территорияне беркетү турындагы килешү нигезендә хезмәт күрсәтми торган, муниципаль заказ кысаларында махсулаштырылган предприятиеләр һәм оешмалар тарафыннан хезмәт күрсәтелә.

- калдыкларны вакытлыча саклау урыны-законнар таләпләрә нигезендә тәзекләнделәргән жир участогы, каты кәнкүреш һәм башка калдыкларны жыю өчен контейнер мөйданчыгы һәм контейнерлар . ;

- калдыкларны житештерүчә-кешенә тормыш һәм житештерү эшчәнлегә нәтижәсендә калдыклар барлыкка китерүчә физик яки юридик зат.

3. Муниципаль берәмлек территориясен чистарту һәм карап тоту тәртибә

3.1. Юридик һәм физик затлар, оештыру-хокукый формаларына бәйсез рәвештә, Алат авыл жирлегә башкарма комитеты тарафыннан расланган житештерү һәм куллану калдыкларын жыю, чыгару һәм утильләштерү кагыйдәләрәнәң 3 бүлегә һәм гамәлдәге законнар нигезендә, миләк хокукында яки башка өйбәр хокукындагы жир кишәрлекләрән

һәм яҡын-тирә территорияләрене ваҡытында һәм сыйфатлы чистартуны тәмин итергә бурычлы. Килешү нигезендә юридик һәм физик затларга беркетелмәгән гомуми файдаланудағы территорияләр муниципаль заказ нигезендә махсус предприятиеләр һәм оешмалар тарафыннан жыештырыла һәм асрала.

3.2. Муниципаль берәмлек территорияләрен карап тоту һәм тәзекләндерү кагыйдәләрен үтәү максатларында юридик һәм вазыйфай затлар муниципаль берәмлек территорияләрен карап тоту һәм тәзекләндерү кагыйдәләрен үтәү җәһәттән бурычлы:

3.2.1 территорияләрене һәм тәзекләндерү объектларын жыештыру һәм карап тоту тәртібен күздә тоткан кагыйдәләрене оештыру һәм үтәү җәһәттән затларны билгеләүче хокукый акт бастырып чыгарырга;

3.2.2 территорияләрене һәм тәзекләндерү объектларын жыештыру һәм карап тоту тәртібен билгели торган инструкциялар эшләргә яисә вазыйфай вазифаларга һәм нигезләмәләргә кертергә;

3.2.3 калдыкларны һәм чүп-чар чыгаруны тәмин итергә (кирек булганда, махсуслаштырылган предприятиеләр белән килешүләр тәһәргә).

3.2.4 чүп һәм карантин үләннәргә, яшел үсентеләренң корткычларына каршы кәрәш чараларын (печән чабу, башка сезонлы эшләр)үз ваҡытында башкарырга;

3.2.5 яҡын-тирәдә агачларны ваҡытында санитар кисәргә һава челтәрләренң җәзәләүне юл куймау, юл хәрәкәтте иминләгән тәмин итү, объектлар һәм гражданныр җәһәттән территорияләр.

3.2.6, предприятие, оешмаларга баланста һәм хезмәт күрсәтүдә булган системалардан тыш, яңгыр һәм грунт суларын бүлөп бирү җәһәттән билгеләнгән канауларны, трубаларны һәм дренажларны ваҡытында чистартырга;

3.2.7 тәзәләш һәм ремонт-торгызу эшләрен башкарганда эш зонасын һәм яҡын-тирә территорияне ваҡытында жыештыру, тәзекләндерү элементларын (газоннар, асфальтобетон каплау, бордюрлы ташлар, лавкалар һ.б.) торгызу.

3.2.8 үз ваҡытында техник һәм эстетик торышка туры китереп, биналарның, корылмаларның коймаларын, фасадларын һәм цокольләрен (тиешле органныр һәм хезмәтләр белән килешенеп) чистарту, буяу һәм агарту, шулай ук терезәләрене һәм тышкы ишекләрене, элмәләрене юу һ.б. кирек булганда, алар кулланышындағы объектларга косметик ремонт ясарга.

3.2.9 саклагыч яшел полосалар булдырырга, торак секторны житештерү корылмаларынан сакларга, тәзекләндерәргә һәм чисталыкта тотарга, оешмадан урамнарға чыгу юлларын карап тотарга бурычлы

3.3 җәһәттән Кагыйдәләр нигезендә объектларны чисталыкта тоту һәм билгеләнгән санитар тәртіпне үтәү җәһәттән жаваплы булып тора:

- предприятиеләрдә, оешмаларда һәм учреждениеләрдә-аларның житәкчеләре, җәһәттән эчкә эш итү документында башкача билгеләнгән булса;

- сәүдә, хезмәт күрсәтү объектларында-сәүдә (хезмәт күрсәтү) объектлары житәкчеләре, шәхси эшмәкәрләр;

- тәзәләнгән территорияләрдә-жир кишәрлекләре хужалары;

- тәзәләш мейданнарында-жир кишәрлекләре хужалары яки подрядчы оешма житәкчеләре;

- шәхси йортларда һәм башка объектларда-йортлар, объектлар хужалары, йә алар тарафыннан вәкаләтле затлар.

3.4 юридик һәм физик затлар санитар нормаларга һәм кагыйдәләргә туры китереп, торак, социаль, административ, сәүдә һәм башка биналар һәм корылмалар, ишегалды территорияләре һәм алар янәшәсендәге территорияләр; махсус билгеләнгән урыннарға чүп – чарны үз ваҡытында чыгару белән урамнар һәм мейданнарны чистарту, кышкы чорда-юлларны һәм җәзәләләр юлларын кардан чистарту һәм аны махсус билгеләнгән урыннарға чыгару белән системалы рәвештә чистарталар.

Яҡын-тирә территорияләргә карый:

-предприятиелерге,учреждениелерге,оешмаларга,кибетлерге,паркларга,спорт мейданчыкларына,төзелгән торган объектларга, төзелешкә беркетелгән жир кишәрлеклереңе тышкы яктан яқын территориялер (керү юлларын да кертеп);

а) киртелер булган очракта-коймалар периметры буенча 10 метрлы зона,

б) жир кишәрлеге булганда киртелерсез-жир кишәрлеге периметры буенча 10 метрлы зона,

в) коймасыз, жир участогы булмаганда-10 метрлы зона, бина, корылмалар, дивар периметры буенча төзелгән биналарның тышкы диварлары янында урнашкан;

-10 м коммуналь хужалык объектларыннан файдалану зонасы -Мөгълүмат стендары янындагы 5 метрлы зона;

- Вақытлы урам сәүдәсе урыннарына яқын булган 10 метрлы зона - 2 метрлы электр тапшыру линиясе терекләре тирәсендә 220В зонасы - Жир кишәрлекләре чикләре янындагы 10 метрлы зона - Аерым торучы башка биналар һәм корылмалар, жир кишәрлекләре тирәсендә 10 метрлы зона -Социаль җәлкә учреждениеләре (мәктәпләр, балалар бакчасы)жир участкалары чикләреңе яқын булган 10 метрлы зона;

-Югары вольтлы электр тапшыру линиясе буенда 5 метрлы зона һәр якка ерак үткәргеч проекциясеннән һәр якка;

-шәхси йортлар һәм күпфатирлы йортлар җәң-жир кишәрлекләре чикләре чикләрендә озынлыкка, киңлеге 10 м киңлектә-участок чигеннән 10 м ераклыкта ;

3.5. Юридик һәм физик затларга беркетелгән территорияләреңе жыештыру чикләрен билгеләү авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының хокукый актлары белән, жыештыру схематик карталарын төзү һәм юридик һәм физик затларга беркетелгән чикләр булмаганда, юридик һәм физик затларга белдерү белән гамәлгә ашырыла, юридик һәм физик затлар үз жирләрендә һәм алар яңәшәсендәге территорияләрдә жыештыру, чүп-чар һәм карантин үсемлекләрен үстерү, үстерү һәм төзекләндерү эшләре алып бара.:

3.5.1. Коммуналь билгеләнештәге объектлар (насос, газ бүлү станцияләре, электр подстанцияләре һ. б.): радиуста 20 м га кадәр булган мейданда;

3.5.2. Торак пунктларның торак төзелеш зонасында хужалык корылмалары: 15 м. га кадәр радиуста;

3.5.3. 220В электр тапшыру линияләре: 2м радиуста терекләр тирәсендә;

3.5.4. Югары вольтлы электр тапшыру линияләре: аларны узу буенда, һәр якка ерактагы үткәргечтән 5шәр чакрым ераклыкта;

3.5.5. Административ, сәүдә һәм башка биналар, корылмалар һәм корылмалар булган затлар, аларның милек рәвешләреңе һәм ведомство карамагына бәйсез рәвештә, шул исәптән палаткалар, павильоннар, киосклар, лоткалар һ. б. - периметр буенча 15 м га кадәр мейданда;

3.5.6. Мәктәпләр, мәктәпкәчә учреждениеләр, башка уку йортлары, шулай ук шәхси торак йорт хужалары: озынлыкка – аларның участок чикләре чикләрендә, киңлеге – урам уртасына, мейданга, тыкрыкка кадәр, җе берьяклы төзелеш вакытында урамның капма-каршы як ягына, шул исәптән юл читенә кадәр. Объектның аерымланган урнашкан очракта: фасад буенча - машиналар йөрү җәләше уртасына кадәр, калган яклардан жыештыру эшләре һәр яктан 10 м яқын-тирә территорияне жыештыру тиеш; Беркетелгән чикләр булмаганда, юридик һәм физик затлар жыештыра, чүп-чар һәм карантин үсемлекләре үрчәтә, үз жир кишәрлекләрендә һәм алар яңәшәсендәге территорияләрдә түбәндәге тертиптә төзекләндерелә:

3.5.7 коммуналь билгеләнештәге объектлар (насос, газ бүлү станцияләре, электр подстанцияләре һ. б.): 10 м га кадәр радиуста булган мейданда;

3.5.8. Торак пунктларның торак төзелеш зонасында хужалык корылмалары: 15 м. га кадәр радиуста;

3.5.9. 220Вт электр тапшыру линияләре: 2м радиуста терекләр тирәсендә;

3.5.10 югары вольтлы электр тапшыру линияләре: аларны узу буенда жылылык трассасыннан яки ерак үткәргечтән һәр якка 5м.;

3.5.11. Социаль, административ, сәүдә һәм башка биналар, корылмалар һәм корылмалар булган затлар, аларның милек рәвешләреңе һәм ведомствога каравына бәйсез

рөвештә, шул исәптән палаткалар, павильоннар, киоск, лоткалар һ. б. лар-периметр буенча 15 м га кадәр мейданда;

3.5.12 мектепләр, мектепкәчә учреждениеләр, башка уку йортлары, шулай ук шәхси торак йортлар хужалары: озынлыкка – аларның участок чикләре чикләрендә, киңлеге – урам уртасына, мейданга, тыкрыкка кадәр, җе берьяклы тәзелеш вакытында урамның капма-каршы як ягына, юл читенә кадәр. Объектның аерымланган урнашкан очрагында: фасад буенча-машиналар йөрү өлешә уртасына кадәр, калган яклардан һәр яктан 10 м якын-тирә территорияне жыештырырга тиеш;

3.5.13.Пассажирлар транспортының радиуста тукталыш павильоннары тирәсендә жыештыру

3.5.14 жир кишәрлекләре арасындагы ераклык 2.2.1 п. нигезендә территорияләре беркәтергә мөмкинлек бирми торган очракларда. –2.2.10. (участоклар арасында ераклык һәр объект өчен билгеләнгән ераклык суммасыннан кимрәк) жыештыру һәр якның тигез ераклыкка башкарыла.

3.5.15 кар, яңгыр һәм грунт суларын урамнардан һәм юллардан бүлөп бирү өчен билгеләнгән каналарны, дренажларны чистарту һәм чистарту өлешә корылмаларның миләкчеләре; ишегалларында – хужалары; предприятие һәм оешма территорияләрендә – предприятиеләр һәм оешмалар тарафыннан башкарыла. Ведомство су бүлү корылмаларына тиешлә ведомстволарның юл оешмалары хезмәт күрсәтә.

3.5.16. Елга һәм ясалма сулыклар (буалар һәм башка су объектлары) акваторияләре янәшәсендә территорияләре карап тоту өчен җаваплылык якын-тирә жир кишәрлекләре миләкчеләренә һәм башка хужаларына йөкләнә.

3.5.17. Жәмәгать бәдрәфләре, кәнкүреш калдыклары чүпләкләре, кәнкүреш калдыклары полигоннары, алар карамагында булган предприятиеләр, оешмалар һәм учреждениеләр бар.

3.5.18.Капиталь булмаган сәүдә объектлары урнашкан тукталышларны жыештыруны һәм чистартуны, өгер жир кишәрлеген арендау, жир кишәрлегеннән түләүсез файдалану килешүләрендә башкача билгеләнмәгән булса, якын-тирә территория чикләрендә капитал булмаган сәүдә объектлары хужалары башкара.

3. 6. Тәзелеш мейданчыкларын карап тоту.

3.6.1 тәзелеш, ремонт һәм торгызу эшләре башкарганда Тәзелеш һәм башка оешмалар кән саен кән азагында, шулай ук аларны тулысынча тәмамлаганнан соң икә кәнлек срукта тәзелеш мейданнарына якын-тирә территорияләре тәзелеш материаллары, грунт һәм чүп-чар калдыкларыннан арындырырга тиешләр.

3.6.2. Тәзелеш мейданчыклары, шулай ук тәзелеш материаллары житештерү объектлары (эретмә тәеннәре һ.б.) мөжбүри тәртиптә автотранспорт тәгәрмәчләрен чистарту (юу) пунктлары белән җиһазландырылырга тиеш. Урманнар тарафыннан гомуми файдаланудагы юлларга грунт һәм пычрак автотранспорт чыгару тыела.

3.6.3. Тәзелеш мейданчыгында чүп-чар һәм тәзелеш калдыклары өю өчен махсус билгеләнгән урыннар җиһазландырылырга һәм киртәлендереләргә яки бункер-жыелма куелырга тиеш. Махсус билгеләнгән урыннардан тыш, тәзелеш житештерүендә чүп-чар, грунт һәм калдыкларны ташлау тыела.

3.6.4. Тәзелеш, реконструкция һәм ремонт объекты чикләреннән 20 метрлы зона чикләрендә территорияләре жыештыру һәм карап тоту өчен җаваплылык заказчыга һәм объектны тәзү белән шәгыльләнүчә оешмага йөкләнә.

3.6.5. Тәзелеш объектны (озак тәзелешне) карап тоту өчен җаваплылык баланс тотучыга (заказчы-тәзүчә) йөкләнә

3.7. Урналар урнаштыру.

3.7.1 урамнарны, мейданнарны һәм башка жәмәгать урыннарын чүп-чардан арындыру өчен чүп-чар архитектура органнары белән килештерелгән типтагы урналар куела. Чүпләкләре урнаштыру өчен җаваплы булып тора:

- предприятиеләр, оешмалар, уку учреждениеләре-үз биналары янында, кагыйдә буларак, керү һәм чыгу юлында;

-сәуде оешмалары-сәуде биналарына керу һәм чыгу юлында, палаткалар, лареклар янында һ. б.;

- автозаправка станцияләре, юл буе сервисы пунктлары, ремонт остаханәләре-һәр җәһәт колонкасы янында һәм административ биналарга керу юлында, ремонт боксларында;

- Алат авыл жирлегә башкарма комитеты-жәмәгать урыннарында(паркларда, балалар уен һәм спорт мейданчыкларында һ. б.) - башка очрақларда жаваплылар Алат авыл жирлегенә хокукый акты белән билгеләнә.

3.7.2 чүп савытлары жаваплы оешмалар тарафыннан тәзек һәм пәхтә хәлдә булырга, чүп-чардан аның туплануы буенча чистартылырга, җемма тәүлегенә бер тапкырдан да ким булмаган күләмдә чистартылырга тиеш.

3.8. Житештерү һәм куллану калдыкларын жыю һәм чыгару.

3.8.1 Алат авыл жирлегә башкарма комитеты карары белән расланган Алат авыл жирлегә территориясендә кәнкүреш һәм сәһәгать калдыкларын жыю, чыгару, утильләштерү тәртибе кагыйдәләре белән регламентлана.

3.8.2. Предприятие, оешма, житештерү, сәуде объектлары территорияләрендә житештерү һәм куллану калдыкларын жыю, аларның үз ақчалары хисабына, җе оештырылган ял урыннарында, жәмәгать урыннарына хезмәт күрсәтүче махсус оешма хисабына, каты кәнкүреш калдыкларын жыю җәһәт контейнерлар һәм жыю бункерлары куела.

3.8.3 авыл хужалыгы предприятиеләре, оешмаларының хужалык эшчәһәләгә нәтижәсендә барлыкка килә торган житештерү калдыкларын жыю һәм вакытлыча саклау җәһәт предприятиеләр кәһә белән махсус жиһазландырылган урыннарда гамәлгә ашырыла, аларның урнашуы, шулай ук калдыкларны урнаштыру лимитлары һәм аларны саклау вакыты шәһәр тәһәләшә бүләгә, санитар-эпидемиологик иминлекне контрольдә тоту органнары һәм җәһәлә-тирә мохитне саклау органнары белән мөһбүри тәртипгә килештерелә.

Предприятие территориясендә махсус билгеләнгән урыннардан тыш, шулай ук гомуми кулланылыштагы жирләрдә калдыкларны туплау тыела. Алат авыл жирлегә территориясендә кәнкүреш калдыкларын һәм чүп-чарны жыю контейнер яки бестар система буенча башкарыла.

3.8.4. Каты кәнкүреш калдыкларын юридик, физик затлардан һәм халыктан чыгару бары тик җәһәт эшчәһәләк тәһәлә лицензиясә булган махсус оешмалар тарафыннан гына башкарыла. Чыгару тиешлә юридик һәм физик затлар белән килешү нигезендә башкарыла. Каты кәнкүреш калдыкларын чыгару вакыты жирлек башлыгы тарафыннан расланган Калдыклар барлыкка килү нормаларыннан чыгып билгеләнә. Шул ук вакытта барлык юридик һәм физик затлар җәһәт каты кәнкүреш калдыкларын чыгаруга килешү тәһәт мөһбүри булып тора.

3.8.5. Чүп-чарны контейнерлардан һәм жыелган бункерлардан чыгару аларны тутыру буенча башкарыла, ләкин алты кәһәгә кимендә бер тапкыр. Контейнерлар һәм чүп жыю бункерларын чүп-чар белән тулыландыру рәһсәт ителми. Контейнерлардан чүп ташыганда яки бункерны тәһәгәндә коелган чүп-чарны жыештыруны оешма хезмәткәрләре башкара.

3.8.6 полигонга каты кәнкүреш калдыклары һәм башка чүп-чар ташлаган очракта, аны кабул итү турында билгеләнгән үрнәктәгә документ раслый. Үз-үзәнә чыгару периодикасы гамәлдәгә СанПиН нормаларына туры килергә тиеш.

3.8.7. Алат авыл жирлегә башкарма комитеты тарафыннан расланган график нигезендә халыктан кәнкүреш калдыкларын жыю техникасы хәрәкәтә катгый рәһәштә башкарыла.

3.8.8. Халыктан каты кәнкүреш калдыкларын жыю һәм чыгару системасын оештыру һәм эшләү җәһәт жаваплылык Алат авыл жирлегә башкарма комитетына йәһәләнә 3.8.9."Алат авыл жирлегә" муниципаль бәһәләгә территориясендә тыела:

- санкцияләһәләгән урыннарда житештерү һәм куллану калдыкларын туплау һәм урнаштыру. Санкцияләһәләгән урыннарда житештерү һәм куллану калдыкларын урнаштырган затларга үз хисабына җәһәт территорияне жыештыруны һәм чистартуны, җе кирәк булганда жир кишәһәләгән рекультивацияләүне йәһәләргә кирәк. Житештерү һәм куллану калдыкларын санкцияләһәләгән чүпләкләрдә урнаштырган затларны ачыклау, житештерү һәм куллану калдыкларын бәһәтү һәм чүпләкләр территорияләрен

рекультивацияләү өчен, өлеге Кагыйделернең 3.2 пункты нигезендө, затлар исөбенө башкарыла алмасак, бу Кагыйделернең 3.2 пункты нигезендө, житештерү һәм куллану калдыкларын юк итү һәм чүплекләр территорияләрөн рекультивацияләү өчен, затлар исөбенө башкарыла.

-гомуми файдаланудагы жирләрдө житештерү һәм куллану калдыкларын яндыру

3.8.10. Калдыкларны чыгаруны гамәлгө ашыручы оешмалар аларны ташыганда, авария хәлен булдырганда, транспортта калдыклар белән сәламәтлегенә һәм өйлегенә-тирә мохиткә зыян китерү мөмкинлеген тәшереп калдырырга тиеш.

3.9. Контейнер мөйданчыкларын карап тоту.

3.9.1. Көнкүрөш калдыкларын жыю өчен контейнерлар урнаштыру өчен мөйданчыклар торак йортлардан, белем бирү һәм мәктәпкәчө учреждениеләрден, спорт мөйданчыкларыннан һәм ял итү урыннарыннан 20 метрдан да ким булмакса тиеш, ләкин 100 м дан да артык түгел. Мөйданчыкка каты яки вак таш түшөлгөн подъезд урнаштырыла.

3.9.2. Контейнер мөйданчыкларын һәм бункер-туплаучылар өчен мөйданчыкларны урнаштыру санитар-эпидемиологик күзөтчөлөк органнары белән килештерелгөн каты көнкүрөш калдыкларын чыгаручы предприятиеләр һәм оешмалар заявкалары буенча башкарыла

3.9.3. Аларда жыелган мөйданнар, контейнерлар һәм бункерларның саны жирлек башлыгы тарафыннан расланган каты көнкүрөш калдыклары жыелу нормаларына туры килергө тиеш.

3.9.4. Машиналар йөрү өлешендө, тротуарларда, газоннарда һәм ишегалды юлларында контейнерлар һәм бункерлар урнаштыру тыела.

3.9.5. Контейнер мөйданчыкларын һәм жыючы бункерларны тоту һәм аларны чистарту (жыештыру) өчен жаваплылык йөклөнө:

- муниципаль торак фонды буенча-хөзмөт күрсөтүчө (чүп-чар ташучы) оешмалар;

- шөхси торак фонды буенча-торак милөкчөлөрө өчен;

- калган территорияләр буенча-предприятиеләр дө, оешмалар да, башка хужалык субъектлары да.

3.9.6. Контейнер мөйданчыгынан һәм аның янөшөсендөгө территориядөн чүп-чар транспортына контейнерлардан төшкөндө коелучы житештерү һәм куллану калдыкларын бетерү, калдыкларны чыгаручы оешма хөзмөткөрлөрөнө житештерү

3.10. Сыөк көнкүрөш калдыкларын жыю һәм чыгару (ЖБӨ).

3.10.1. Сыөк чисталыкны чыгару махсус предприятиеләр тарафыннан килешү нигезендө, заявка рөсмилөштерелгөннөн соң өч көн эчендө, яки бина милөкчөлөрө тарафыннан мөстөкыйль рөвөштө башкарыла.

3.10.2. Алат авыл жирлегө территориясендө канализация чөлгөрө булмау сөбөплө, санитария-эпидемиология күзөтчөлөгө органнары белән килешенеп, көнкүрөш агынтыларын тиешлө талөплөргө туры китереп, су үткөрө торган чүп-чардан арындырырга рөхсөт ителө. (бетон төбө, кирпичтөн штукатурланган диварлар, люкны төзөклөндөрү белән) күршө йорт диварыннан кимендө 5 метр, су үткөргөчтөн кимендө 8 метр ераклыкта.

3.10.3. Каты көнкүрөш калдыклары жыючы буларак выгрөблы чокырлардан файдаланучы барлык юридик һәм физик затлар өчен каты көнкүрөш калдыклары чыгаруга килешү төзү мөжбүри булып тора.

3.10.4. Тыю:

- дренажлы чокырларны урнаштыру һәм эксплуатацияләү, шулай ук ачык ысул белән канализация агымнарын дренажлы канауларга, янгыр суларын кабул итү лотокларына, су объектларына һәм жирлө рельефка чыгару.

-йортлар һәм урамнар территориялөрө артында юыну һәм чистарту, житештерү һәм куллану калдыкларын урам юлларына яки гомуми файдаланудагы жирлөргө чыгару.

4. Юлларны жыештыру, карап тоту һәм эксплуатацияләү.

4.1. Алат авыл жирлегө чиклөрөндө гомуми файдаланудагы автомобиль юлларын, тротуарларны һәм башка транспорт инженерлык корылмаларын (федераль һәм региональ өһөмияттөгө автомобиль юлларын, күперлөрнө һәм башка транспорт инженерлык корылмаларыннан тыш) карап тоту, төзү һәм реконструкцияләү Алат авыл жирлегө

башкарма комитеты тарафыннан махсулаштырылган подрядчы оешмалар белген килешүлөр нигезенде башкарыла.

4.2. Юл кырыйлары һәм бүлү полосалары эре габаритлы һәм башка чүп-чардан арындырылган һәм чистартылган булырга тиеш. Юл кырыйларында һәм газон рөвешенде башкарылган бүлү полосаларында үлген катламы биекlege 15-20 см дан артмаска тиеш.

4.3. Федераль, өлкә һәм жирле өһемияткә ия булган юлларда чүп-чар һәм үлгенне жыештыру хезмәт күрсәтүче оешма тарафыннан юл бүлөп бирелгән полосаның бөтен киңлегенде башкарыла.

4.4. Шоссей юлларының аркылы профиле булган авыл жирлеге юлларына бүлөп бирелгән полосада үлген катламы биекlege 15 см дан артмаска тиеш.

4.5. Автомобиль юллары ЮХИДИ тарафыннан расланган төртиптә юл билгеләре белген жиһазландырылырга тиеш. Өсләге билгеләре булырга тиеш, чиста, башка жәрәхәтләре. Вақытлыча билгеләнгән билгеләр аларны урнаштыру зарурлығына китергән сәбәпләренә бетергәннен соң бер төүлек эченде бетереләргә тиеш.

4.6. Мөгълүмати күрсәткәчләр, километрлы билгеләр, тавыш саклау диварлары, металл коймалар (отбойниклар), юл билгеләре, парапетлар һ.б. гамәлдәге ГОСТлар нигезенде буялырга, пычрактан һәм юудан чистартылырга тиеш. Күрсәткәчләрдәге барлык язулар да төгәл аерылырга тиеш.

4.7 Алат авыл жирлеге юлларына предприятие, оешма, учреждение һәм шөхси затларның транспорт чаралары чиста һәм техник яктан төзек хәлдә кертелә.

4.8. Алат авыл жирлеге территориясенде юл катламнарын саклап калу максатыннан тыела:

- йөк ташу жөпселләр;
- урамнарға бүрәнәләр, тимер балкалар, торбалар, кирпеч, башка авыр өйбәрләр ташыган вақытта ташлау һәм аларны туплау.;
- каты өсләге булган торак пунктлар урамнары буйлап узышу, чапкыч барышында машиналар;
- зур йөк транспорты хәрәкәтә һәм жөяүлеләр сукмакларында, автоюллар кырында тротуарларда туктау.;
- коелган Материалларны, төзелеш чүп-чарын жиһазландырылмаган кузовларда ташу.
- ремонт эшләрен башкарганда яки асфальт яки вак таш түшөмлө коммуникацияләренә реконструкцияләгенде юл катламына зыян китерү;

5. Коммуникацияләренә төзү, ремонтлау, реконструкцияләү эшләре башкару

5.1 Алат авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан бирелгән язма рөхсәт булганда гына, грунт ачу яки юл катламнарын ачу (жир асты коммуникацияләрен салу, реконструкцияләү яки ремонтлау, свай һәм шпунт сую, грунт планлаштыру, бораулау эшләре) белген бөйле эшләренә башкарырга кирәк. Авария хәлендеге эшләренә телефон программасы буенча яки Алат авыл жирлеге башкарма комитеты белдерүе буенча чөлгөр хужаларына 3 кәңлек рөхсәт язуы белген башларға киңеш ителә.

5.2 коммуникацияләренә төзү, реконструкцияләү, ремонтлау буенча эшләр башкаруга рөхсәт Алат авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан күрсәтелгәнде бирелгән инженерлык коммуникацияләренәң сакланышы өчен жавап бирүче кызыксынучы хезмәтләр белген килештерелгән эшләренә үткөрү проекты;

- кызыксынган хезмәтләр белген килештерелгән эшләренә башкару шартлары;
- эшләренә житештерүнең календарь графигын, шулай ук миләкчә яки аның вөкалетлө заты белген Территориясенде коммуникацияләр төзү, реконструкцияләү, ремонтлау эшләре башкарылачак жир участогын төзекләндерүне торгызу турында килешүләр төзү.

5.3 урамнарның машиналар йөрү өлешә, йөрү юллары, шулай ук тротуарлар астында жир асты коммуникацияләрен, траншея киңлегенә карамастан, автомобиль юлының (тротуар) йөрү өлешен торгызу шарты белген, тиешлө оешмалар тарафыннан рөхсәт итергә киңеш ителә.

5.4. физик затлар, тәзелеш һәм ремонт оешмалары гаебе белән башкарылган юл катламнарын жимерү һәм жимерү, яшеллендерү һәм тәзеклендерү элементлары Алат авыл жирлеге башкарма комитеты белән килештерелгән вакытта башкарылган эшләрне башкаруга рәхсәт алган оешмалар яки физик затлар тарафыннан тулысынча бетерелергә тиеш. Урамнарда, тәзелгән территорияләрде эшләр башкарганда грунт кичекместән чыгарылырга тиеш. Кирек булган очракта, тәзелеш оешмасы грунтны отвалда планлаштыруны тәэмин ите ала.

5.5. машиналар йөрү өлеше һәм тротуарлар астында траншеяларны алга таба утырту өчен ком һәм ком фунты белән катлаулы тыгызлау һәм су сибү киңеш ителә. Газоннарда траншеялар жирле грунт белән тыгызланып, ундырышлы катламын торгызу һәм үлән чечү белән күмелергә тиеш.

5.6. Жир асты коммуникацияләре өстенде дә, ремонт-торгызу эшләре башкарылмаган башка урыннарда да барлыкка килгән жимериклекләренә, грунт яки юл катламнарын утырту, ремонт-торгызу эшләре башкарылганнан соң 2 ел эчендә барлыкка килгән эшләренә башкаруга рәхсәт алган физик затлар 10 тәүлек эчендә бетерелергә тиеш.

5.7 Алат авыл жирлеге территориясендә жир һәм ремонт-тәзелеш эшләре башкарганда тыела:

- жир эшләрен рәхсәтсез, шулай ук сорогы чыккан рәхсәт буенча житештерү;
- яшел үсентеләр (газоннар, агачлар, куаклар), коелар капкачлары, жир асты корылмалары, су үткөрү лотоклары, канавалар, дренажлар, яңгыр рәшәткеләре, шулай ук өлесе объектларда тәзелеш материалларын туплау. ;
- Алат авыл жирлеге башкарма комитеты рәхсәтеннән башка, яшел үсентеләр кисү һәм тамыр системасын ачыклау. ;
- расланган проект белән каралмаган гамәлдәге жир асты коммуникацияләрен (челтәргәрен) күчәрү;
- якин-тирә урамнар һәм тыкрыклар чүпләге; - каты өслекле Транспорт һәм машиналар буенча узышу.

6. Торак пунктлар территорияләрен жыештыру үзенчәлекләре Алат авыл жирлегенә ел фасыллары буенча

Кышкы чорда урып-жыю эшләрен оештыру һәм үткөрү

6.1. Кышкы жыештыру чоры 1 ноябрьдән 31 мартка кадәр билгеленә. Агымдагы кышның уртача шөхси климат үзенчәлекләреннән шактый тайпылган очракта, кышкы жыештыру эшләре башлану һәм тәмамлану вакыты юллар һәм урамнар челтәрен карап тоту буенча эшләргә заказ бирүче функцияләрен башкаручы оешмалар карары белән үзгәргә мөмкин.

6.2. Кышкы жыештыру вакытында юллар һәм мөйданчыклар кардан чистартылырга һәм бозлавык булган очракта ком сибелергә тиеш. Чүп савытлары һәм кече архитектура формалары, шулай ук тирә-юньдәге киңлекләр, аларга карашлар кардан һәм боздан чистартылырга тиеш.

6.3. Юл йөрү өлешеннән кар чистарту һәм чыгару бурычы өлесе урамның машиналар йөрү өлешен яки юлны жыештыручы оешмаларга йөкләнә.

6.4. Тыю:

6.4.1. Урамнарның һәм юлларның йөрү өлешенә квартал эчендәге, ишегалды территорияләреннән, хужалык итүче субъектларның территорияләреннән чистартылган карны чыгарырга яисә хәрәкәт итәргә.

6.5. Урамнарны һәм юлларны кышкы жыештыру буенча беренче чираттагы чараларга керә:

6.5.1. Юлның машиналар йөрү өлешен бозлавыкка каршы чаралар белән эшкәртү.

6.5.2. Кар кәреү.

6.5.3. Алга таба чыгару өчен кар валын формалаштыру.

6.5.4. Юл чатларында, жәмегәт транспорты тукталышларында, административ һәм жәмегәт биналарына керү юлларында, квартал эчендәге территорияләрдән чыгу урыннарында һ. б. чүп-чарны өзү.

6.6. Икенче чираттагы чараларга түбәндегелер керә:

6.6.1. Кар җемен бетерү (чыгару). 6.6.2. Боз җю һәм кар-боз муниципаль берәмлекләрен җыештыру.

6.7. Кар яву сәбәпле, беренче чиратта, бозлавыкка каршы чаралар белән транспорт хәрәкәте җен иң куркыныч булган урамнар - крутые спуски, борылыш һәм күтәрелешләр, урамнар киселешләрендә һәм җемегать транспорты тукталышларында тормоз мейданчыклары һ. б. эшкәртелә.

Юл-эксплуатация оешмасында бозлавыкка каршы чаралар белән беренче чиратта эшкәртүне таләп итүче урам участоклары исемлеге булырга тиеш.

6.8. Транспорт хәрәкәте җен аеруча куркыныч булган участокларны эшкәртү тәғәлләнгәч, юл йөрү җелешләрен бозлавыкка каршы чаралар белән тоташ эшкәртүгә керешергә кирәк.

6.9. Юлларның, урамнарның һәм юлларның йөрү җелешеннән, шулай ук тротуарлардан чистартылган кар юл кырыларына һәм юл кырыларына кар кәртләрә рәвешендә вакытлыча чүп-чар җю җен чыгарыла.

6.10. Кар кәртләрен формалаштыру рәхсәт ителми:

- чатларда;
- тротуарларда.

6.11. Җемегать транспорты тукталышларында һәм жир җесте җеяүлеләр кичүе урыннарында кар валларында кинлектәге аермалар ясалырга тиеш:

- җемегать пассажир транспорты тукталышларында - утырту мейданчыгы озынлыгына;

- тамгалары булган юлларда - тамгалар кинлегендә;

- тамгалары булмаган юлларда-5 м.

6.12. Урамнардан һәм юллардан кар чистарту, беренче чиратта, җемегать транспорты тукталышларынан, жир җесте җеяүлеләр кичүләреннән, кешеләр күпләп йәри торган урыннардан (кибетләрдән, базарлардан), хастаханәләр территорияләренә һәм башка социаль җеһемиятле объектларга керү урыннарынан бер тәүлек эчендә башкарыла.

Кар эрегәннән соң вакытлыча кар җю урыннары чүп-чардан чистартылырга һәм тәзекләндерелергә тиеш.

6.13. Кар яву һәм бозлавык чорында тротуарлар һәм җеяүлеләр зоналары жирлек территориясендә бозлавыкка каршы материаллар белән эшкәртелергә тиеш. Кар чистарту эшләре тротуарларда, җеяүлеләр сукмакларында һәм җемегать пассажир транспортының утырту мейданчыкларында кар яву тәмамлануга ук башлана. Озакка сузылган кар явканда кар чистарту һәм бозлавыкка каршы чаралар белән эшкәртү циклары, җеяүлеләрнең куркынычсызлыгын тәэмин итеп, кабатланырга тиеш.

6.14. Тротуарлар һәм баскыч җыеннары чистартылырга тиеш бәтен кинлегендә нче свежавашега яки тыгыз кар (кар-боз муниципаль берәмлекләре). Кар яуган чорда тротуарлар һәм баскычлар бозлавыкка каршы материаллар белән эшкәртелергә һәм җеяүлеләр хәрәкәте җен юллар чистартылырга тиеш.

6.15. Ишегалды юллары, контейнер мейданчыклары, аларга керү юллары, тротуарлар һәм башка җеяүлеләр зоналары кардан чистартылырга һәм кар явып үткәннән соң 12 сәгать эчендә боздан арынырга тиеш.

Җейге чорда урып-җыю эшләрен оештыру һәм үткәрү

6.16. Җейге җыештыру чоры 1 апрельдән 31 октябрыгә кадәр билгеләнә. Урып-җыю техникасын җейге чорда эшләүгә җезерлеу буенча чаралар юллар һәм урамнар чөлтерән карап тоту буенча эшләргә заказ бирүче функцияләрен башкаручы оешмалар тарафыннан билгеләнген срокларда үткәрелә.

6.17. Ишегалды территорияләрен, ишегалды юлларын һәм тротуарларны сметадан, тузаннан һәм вак кәнкүреш чүп-чарынан чистарту, аларны юу хужалык итүче субъект хезмәткәргә тарафыннан башкарыла. Территориядә чисталык эш кәне дөвамында сакланырга тиеш.

6.18. Юллар булырга тиеш чистартылган нче чүп-чар, листья һәм башка видимых пычрату.

6.19. Су сибү краннары җечен юу һәм су сибү бер шланга ишегалды территорияләре булырга тиеш жиһазландырылган һәр йортында һәм карап торырга, тәзек хәлдә. Аларны жиһазлау һәм эксплуатацияләү җечен җаваплылык йорт милекчеләре яки баланс тотучыларга йөкләнә.

6.20. Яфрактардан коелган яфрактарны юлларның машиналар йөрү җелешеннән һәм ишегалды территорияләреннән чыгаралар. Яфрактарны агач һәм куакларның Комлы җелешенә кую тыела.

6.21. Тыю:

6.21.1. Урамнарның, юлларның, квартал эчендәге юлларның машиналар йөрү җелешенә житештерү һәм куллану калдыклары, ишегалды территорияләреннән, тротуарлардан һәм квартал эчендәге юллардан чистартыла торган сметаларны чыгарырга яисә күчәргә.

6.21.2. Чүп-чарны, яфрактарны, тараны, житештерү калдыкларын яндыру, учак ягу, шул исәптән хужалык итүче субъектлар һәм шәхси йортлар территорияләрен дө.

6.21.3. Ишегалларына юынырга, азык - тәлек һәм башка тәр калдыкларны ташларга, шулай ук аларны ишегалларында күмәргә яки яндырырга.

6.21.4. Су үткәргеч, канализация һәм жылылык челтәрләрендә аварияләрне бетергәндә рельефка һәм машиналар йөрү җелешенә су сибәргә.

6.22. Машиналар йөрү җелешен җыештырганда яки юганда, тротуарлар, газоннар, утырту мейданчыклары, җемегать транспорты тукталышлары павильоннары, якин урнашкан биналар фасадлары, сәүдә объектлары һ.б. җыештырылырга тиеш.

6.23. Машиналар йөрү җелешен, юл кырылары, бүлөп бирелгән полосалар, автомобиль юлларының бүленү полосалары күренеп торган чит җайлардан һәм пычраткычлардан чистартылырга тиеш.

6.24. Җирлек территориясендә, автомобиль юлларына бүлөп бирелгән полосада, автомобиль юлларының аерым полосаларында үлгән катламы биеклегенә 20 см дан артмаска тиеш.

6.25. Аларда урнашкан тротуарлар һәм тукталышлар грунт-ком наносларынан, күренеп торган чүп-чардан һәм юылудан чистартылырга тиеш.

7. Алат авыл җирлеген территориясендә реклама-мәгълүмат элементларын урнаштыру һәм эксплуатацияләү тәртібе

7.1. Реклама-мәгълүмати элементларга күрсәткечләр, элмә такталар, афишалар, плакатлар, реклама стендлары һәм щитлары, яктылык таблолары аша мәгълүмат бирә торган барлык белдерүләр, хәбәрләр һәм хәбәрләр керә. 7.2. Шәпше авыл җирлеген территориясендә реклама-мәгълүмат элементларын урнаштыру бары тик Биектау муниципаль районы Башкарма комитетының шәһәр төзелешен бүлөгә тарафыннан бирелгән рәхсәт нигезендә генә, Реклама турындагы нигезләмәдә билгеләнгән тәртіптә башкарыла. 7.3. Юл буе зонасында реклама-мәгълүмат элементларын урнаштыру юл хәрәкәтен куркынычсызлыгы дөүлөт инспекциясен бүлекләрен белән мәҗбүри килешенергә тиеш. 7.4. Афишалар, плакатлар (театр, гастрольләр), листовкалар, игъланнар урнаштыру бары тик шушы максат өчен билгеләнгән урыннарда гына башкарыла. 7.5. Биналарда, коймаларда, пассажир транспорты тукталышларында, яктырту баганаларында, агачларда нинди дө булса белдерүләр һәм башка мәгълүмат хәбәрләрен ябыштыру һәм элү тыела. 7.6. Сайлау алды агитациясен мәгълүматы авыл җирлеген башлыгы рәхсәтен белән махсус билгеләнгән урыннарда урнаштырыла. Агитация материалларын җыю агитация компаниясен тәмамлангандан соң 10 көн эчендә әлегә чараны үткәргән затлар тарафыннан башкарыла. 7.7. Реклама-мәгълүмат элементларын урнаштыру тәртібен бозу аркасында китерелгән матди зыян реклама урнаштырылган зат (юридик, физик) тарафыннан иреклен, йә суд тәртібендә кире кайтарылырга тиеш.

8. Кече архитектура формаларын, Тышкы тәзекләндерү элементларын, күчмә, чыгару һәм ваклап сату нокталарын тәзү, урнаштыру һәм карап тоту

8.1. Кече архитектура формаларын һәм тышкы тәзекләндерү элементларын (киосклар, павильоннар, палаткалар, җейгә кафелар, сезонлы базарлар, коймалар, газон киртәләрен, тукталыш Транспорт павильоннары, телефон кабиналары, тротуарлар, балалар спорт мейданчыклары коймалары, реклама тумбалары, стендлар, газеталар җечен щитлар, афишалар һәм белдерүләр, биналарны, һейкәлләрне, реклама, урам утлары фонарьларын, терәк баганаларны һ.б.) урнаштыру, тротуарларны капитал ремонтлау Алат авыл җирлеген башкарма комитеты рәхсәтен белән рәхсәт ителә. җир участогының максатчан билгеләнешен үтәргә тиеш.

8.2. Чыгарылма һәм ваклап сату нокталарын урнаштыруга рәхсәт бирү Алат авыл җирлеген башкарма комитеты тарафыннан, санитар-эпидемиологик күзәтчелек органнары

белгән килештереп, Биектау муниципаль районы башкарма комитеты тарафыннан расланган эскиз проекты нигезендә башкарыла.

8.3. Стационар булмаган сәүдә чөлгәре, шул иҗәптән ваклап сату җәчен ваклап сатыла торган күчмә сәүдә чөлгәре объектларын оештыру Алат авыл җирлегә башкарма комитеты раслаган сәүдә итү, стационар булмаган чөлгәрдә хезмәт күрсәтү рәхсәт ителгән урыннар исемлегә нигезендә гамәлгә ашырыла.

8.4. Кече архитектура формаларын урнаштыруга рәхсәт кәгазендә, кече архитектура формаларының урнашу урыны һәм мөйданы, чыгарылыш һәм ваклап сату нокталары, объектның тышкы тәзекләндерү элементлары һәм янәшәдәге территорияне буяу колерлары күрсәтелгән, ул Биектау муниципаль районы Башкарма комитетының структур бүлекчәсе тарафыннан җезләнгән.

8.5. Кече архитектура формалары, чыгарылма һәм ваклап сату нокталары хужалары аларны һәм яқын-тирә территорияне тиешле санитар-эстетик хәлдә тотарга тиеш. Үз вакытында (яки Алат авыл җирлегә башкарма комитеты тәләбә буенча) бирелгән рәхсәт нигезендә ремонт, бизеү һәм буяу эшләрен башкарырга.

8.6. Кече архитектура формалары, чыгарылма һәм ваклап сату нокталары хужалары җәчен кәңкүреш калдыкларын жыю җәчен савытлар урнаштыру һәм каты кәңкүреш калдыкларын чыгару буенча махсуслаштырылган оешма белгән килешү тәзү, янәшәдәге территорияне жыештыру мөжбүри булып тора.

8.7 буяу, таш, тимер-бетон һәм металл коймалар, капка, урам утлары, киосклар, торақ, җәмегәт һәм сәнегәт биналары, шәхси йортларны агарту, агарту Алат авыл җирлегә башкарма комитеты тәләбә буенча елга бер тапқырдан да ким булмаган күләмдә яки башкарыла.

9. Алат авыл җирлегә территориясендә торақ һәм торақ булмаган биналарны, тәзәлмәләрне һәм корылмаларны тоту тәртибә

9.1. Биналар, корылмалар, йортлар һәм корылмалар хужаларына (юридик һәм физик затларга) үз биналары һәм аларга караган барлык тышкы тәзекләндерү элементларын үрнәк техник һәм эстетик хәләттә тоту бурычы йәкләнгән.

9.2. Биналар, йортларны ремонтлау, буяу, аларның хужалары яки тәзәләш оешмалары кәчә белгән килешү нигезендә башкарыла.

9.3. Авыл җирлегендәге торақ пунктларның тышкы бизәләшә, шулай ук биналарның тышкы интерьерларын рәсмиләштерү районның баш архитекторы белгән мөжбүри килешенәргә тиеш.

9.4. Торақ миләкчәләре ширкәтләре, шәхси миләк хокукындагы йортлар белгән идәрә итүчә гражданныр, предпрятиеләр, оешмалар, оешмалар һәм корылмалар, шулай ук аларны техник эксплуатацияләү кагыйдәләре һәм нормалары нигезендә ремонтларга тиеш.

9.5. Яңа тәзәлә торган барлык Утар, бер-икә фатирлы торақ йортлар да урнашырга тиеш.:

- урамнарның Кызыл линиясә 5 метрдан да ким түгәл;
- кызыл линиядән кимендә 3 метрга; - чиктәш кишәрлекнең чикләре 3 метрдан да ким түгәл.

9.6. Яңа тәзәлә торган хужалық корылмаларынан ераклык.:

- урам һәм юлларның Кызыл линияләре 5 метрдан да ким булмаһка тиеш;
- күршә кишәрлекнең чикләре - 4 метрдан да ким түгәл;
- торақ тәзәләшләр – 15 метрдан да ким түгәл.

9.7. Түбәдән су бүләп бирү җәчен йорт хужасы су жыю тәләпләрен куярга һәм җир кишәрлегеннән 1 метрдан да ким булмаган ераклыкта урнашкан бүләп бирелгән канауга су агызуны оештырырга тиеш.

9.8. Биналар, корылмалар һәм корылмаларның фасадлары фасадлары фасад җәсләгенә 10% - тан артырагың биләп торучы (бизәкләү катламын һәм су агып чыга торган торбаларны, воронокларны җимерү, тәс фонын үзгәртү һ.б.) булырга тиеш түгәл.

9.9. Биналарның фасадларын ремонтлау һәм буяу буенча эшләрне башкаруның кирәклегә һәм вакыт-вакыт фасадның хәзәргә торышына карап хужалар тарафыннан билгәләнгән;

9.10. Тарихи-архитектура кыйммәтенә ия булмаган биналарның фасадларын ремонтлау һәм буяу район хакимиятенәң архитектура һәм шәһәр төзелеш бөлгә белгән килештерелгән колерлар паспорты яки эскиз проекты нигезендә башкарыла.

9.11. Биналарның фасадларының кайбер детальләрен үзгәртү, яңа терәзә һәм ишек юлларын (керү юлларын) урнаштыру район башкарма комитетының архитектура һәм шәһәр төзелеш бөлгә белгән һичшиксез килештерелә.

9.12. Биналар фасадларында эшләр төмамланганнан соң, тирә-юнь корылмаларны һәм территорияләренә (жәяүлеләр юллары, урамнар, газоннар һ.б.) чистарту, юу межбүри.

9.13. Биналарны ремонтлаганда барлыкка килә торган төзелеш чүп-чары кән саен жыелырга һәм санкцияленгән урыннарға чыгарылырга тиеш.

9.14. Һәр йортның фасадында хужа расланган үрнәктәгә номер билгесен билгели. Номер билгесенәң төзекләгә өчен йорт хужасы жавап бирә.

9.15. Йортлар, биналар фасадларына элмә такталар, реклама, аншлаглар, номер билгеләрен кую һәм карап тоту өчен йорт һәм предприятие, оешма биналарының хужалары жаваплы.

9.16. Төүлекнәң караңгы вакыты житүгә һәм таң атканчы гражданның-йорт, фатир, предприятие, оешмалар ишегалларын, йорт, фатир, административ биналарның номер билгеләрен яктырту белгән төэмин итәргә тиеш.

9.17. Үз белдегән белгән торак биналарны үзгәртеп кору һәм төзү, шулай ук хужалык һәм ярдәмчә биналар(сарайлар, будок, гаражлар, теплицалар һ.б.) төзү тыела.

10. Жир асты коммуникацияләрен төзү (ремонтлау) төртибә, урамнарны, тротуарларны һәм башка төр жир эшләрен капитал ремонтлау; Алат авыл жирләгә территориясә

10.1. Жир асты коммуникацияләрен төзү (ремонтлау), тротуарларны капитал ремонтлау һәм башка төр жир эшләрен башкару Алат авыл жирләгә башкарма комитеты һәм кызыксынган оешмалар белгән килештерелгән район башкарма комитетының архитектура һәм шәһәр төзелеш бөлгә тарафыннан бирелгән язма рәхсәт нигезендә башкарыла. Рәхсәтләрдә эшләрен башлау һәм төмамлау сроклары күрсәтелә.

10.2. Эш житештерүгә бирелә:

-планлы төзелеш (ремонт)вакытында рәхсәт;

- авария хәлендәгә ремонтка рәхсәт.

10.3. Төзелеш (ремонт) эшләре транспорт хәрәкәтен өлешчә яки тулысынча ябуга бөйлә булса, рәхсәт бирү ЮХИДИ органны белгән килешенеп башкарыла.

10.4 рәхсәт күчәрмәсә эшләр башкару урынында сакланырга һәм дөүлет һәм муниципаль контроль органны вазыйфаи затларының беренчә таләбә буенча тапшырылырга тиеш.

10.5. Эшләр башкару барышында рәхсәт бирелгән шартларға үзгәрешләр кертелгән очракта, эшләрен башкаручы кичекмәстән районның архитектура һәм шәһәр төзелеш бөлгә һәм Алат авыл жирләгә башкарма комитеты хәбәр итә

10.6. Авария хәлендәгә эшләрен бер үк вакытта 1 сәгать девамында житештерү зонасына өлгә торган жир асты коммуникацияләре хужаларына, Биектау районының, ЮХИДИ, Алат авыл жирләгә башкарма комитеты һ.б.) берьюлы башкарурга рәхсәт ителә. Мондый очракларда рәхсәт бер үк вакытта рәсмиләштерелә, йә эшләр ял һәм бөйрәм кәннәрендә башкарыла торган эш кәнәндә үк.

10.7.Төзелеш (ремонт) эшләрен башкаручы төзелеш оешмасы яки физик зат юл өсләгән, тротуарларны, газоннарны, яшел үсентеләрен, төзекләндерү элементларын торгызу процессында бозылган эшләренәң сыйфаты өчен тулы жаваплылык тотта.

10.8.Жир асты коммуникацияләрен төзү (ремонтлау), тротуарларны һәм башка жир эшләрен рәхсәтнамәдә күрсәтелмәгән эш төрләрен башкару кебек үк үз белдегә белгән башкару юридик һәм физик затларның гамәлдәгә законнарда каралган жаваплылығына китерә.

10.9. Жаваплы затлар тарафыннан санкцияленмеген эшлер ачыкланган очракта, алар кичекместен туктатылырга тиеш, бозылган жир катламы бозучының кече белен торгызылырга тиеш.

10.11 Биектау муниципаль районы башкарма комитеты һәм Алат авыл жирлеге тарафыннан беркетелген территория чиклеренде расланган автомобиль юллары һәм тротуарлар милекчелере тарафыннан эшленген проект нигезенде юридик һәм физик затлар урамнарға, жеяүлелер юлларына һәм тротуарларға капитал ремонт ясылар.

10.12. Жир асты коммуникациялерен тезу (ремонтлау) даими техник һәм авторлык күзетчелегенде эшлер башкару планы нигезенде технологик эзлеклекте алып барылырга тиеш.

10.13. Тезелеш оешмасы эш башланырга тиеш:

- стандарт тибындагы барьерлар белен эшлеу урынын, я ак-кызыл тезлерге буялган тасма белен киртелерге .;

- теулекнең караңгы вакытында кызыл тезтеге Сигналь лампалар белен теэмин иту;

- тезелеш эшлерен башкару турында кисетуче юл билгелере куюны, е кирек булганда-урап узу схемаларын һәм маршрутның барлык девамында күрсеткечлерне урнаштыруны теэмин итерге;

- жеяүлелернең нормаль херекетен теэмин иту ечен жеяүлелер күперлерен урнаштыру;

-эш терен, оешманың исемен, элемте ечен телефон номерын, жаваплы башкаручының фамилиясен, тезелешне башлау һәм темамлау вакытын күрсетеп, мегълумат щитын куярга.

10.14. Эшлерне башкару ечен жаваплы зат киртелерне, юл билгелерен, күрсеткечлерне, яктырткычларны, тезелеш (ремонт) чорында мегълумат щитын тиешенче карап тотуны теэмин итерге тиеш.

10.15. Эшлер башкарганда туфракның ундырышлы катламы тезерелерге һәм жимереклеклерне торгызганда файдаланылырга тиеш.

10.16. Башка инженерлык коммуникациялерен кисеп үте торган траншеяларда грунт эшлеу, шулай ук аларны алга таба салу бу коммуникациялерден файдаланучы оешмаларның жаваплы векиллере катнашында гына рехсет ителе.

10.17. Булган жир асты коммуникациялерене зыян килген очракта, кызыксынган оешмалар һәм Алат авыл жирлеге катнашында акт тезеле. Зыян күрген коммуникациялер кеч белен һәм зыян күрүче хисабына торгызыла.

10.18. Бозылган юл еслеген, тротуарларны, газоннарны, яшел үсентелерне, тезеклендеру элементларын торгызу заказчы хезметенең техник күзетуче астында башкарылырга тиеш.

10.19. Жир асты коммуникациялере тезелешен темамлау датасы булып Деулет кабул иту комиссиясе актына кул кую датасы санала. Ремонтны темамлау датасы (шул исептен авария хелендеге) жир асты коммуникациялерен тезеклендеруне темамлау датасы дип Заказчы хезмете тарафыннан тезеклендеру һәм ачылу урынында юл еслеген торгызу турында белешме биру датасы санала.

11. Территориялерне яшеллендеру һәм яшел үсентелерне карап тоту эшлере

11.1. Алат авыл жирлеге башкарма комитеты Алат авыл жирлеге бюджетында бу максатларға каралган акчалар чиклеренде махсус оешмалар белен килешулер буенча территорияне яшеллендеруне, паркларны, яшел зоналарны карап тоту һәм торгызу эшлерен башкара.

11.2. Гражданнарға һәм оешмаларға яшел үсентелер сакланышын һәм аларны тиешенче карауны теэмин итерге текъдим ителде.

11.3. Елеге Кагыйделернең 11.1 пунктларында күрсетелген затларға киңеш ителе:

- кирекле барлык агротехник чараларны (су сибу, йомшарту, обрезка, киптеру, корткычларға һәм үсемлек авыруларына каршы кереш, үлген чабу)вакытында үткеруне теэмин итерге;

- коры-сары һәм авария хәлендәге агачларны кисүне һәм кисүне, коры һәм ватылган ботакларны кисүне һәм юл хәрәкәтен жайга салуның техник чаралары күрүчәнлеген чикли торган ботакларны кисүне гамәлгә ашырырга;

- корткычларның һәм авыруларның күпләп барлыкка килү очраklarын ачыклау һәм аларга каршы көрәш чараларын күрү, яраларны һәм агачларны томалау;

- яшел үсентеләр коймаларына вакытында ремонт ясарга.

11.4. Бакчаларда, паркларда, скверларда һәм башка оештырылган Яшел утыртмаларда һәм гомуми кулланылыштагы урыннарда тыела:

- агачларны, куакларны ватарга, газоннарны, чечәклерне таптарга, чечәклерне ертырга, үсемлекләр казырга;

- газоннар, чечәклекләр, юллар һәм сулыкларны чүпләргә, газоннарга төзелеш һәм башка материаллар, чүп-чар җюгә;

- агач һәм куаклар кисүне, кисүне, утыртуны яки утыртуны тиешле рәхсәтсез башка башкарырга;

- агачларга реклама щитларын, күрсәткечләрне беркетергә, бау, чыбыкларны бөйләргә һәм яшел үсентеләргә зыян китерергә мөмкин булган башка гамәлләрне кылырга; - жир эшләрне тиешле рәхсәтсез башкарырга;

- транспорт чараларында хәрәкәт итүне һәм транспорт чараларын куюны тормышка ашыру;

- учак яндыру, югалган яфракларны яндыру;

- Бакча-парк жиһазларына, декоратив вазаларга, чүп-чар җечен чүп савытларына, башка кече архитектура формаларына зыян китерү, аларны алмаштыру;

- автотранспорт чараларын юарга, киём юарга, шулай ук яшел үсентеләр территориясендә урнашкан сулыкларда хайваннарны су коенырга;

- мал кәтү;

- агачларның тамырларын кәүсәдән 1,5 метр ераклыкта ачыкларга һәм агач муенларын жир яки төзелеш чүп-чары белән күмәргә.;

- үсемлек жирен, комны чыгару һәм башка казылма чыгару;

- этләрне урамда йөртү һәм жиберү.

11.5. Паркларда, яшел үсентеләр зоналарында һәм гомуми файдаланудагы территорияләрдә агач һәм куакларны үз белдәге белән кисү тыела.

11.6. Алат авыл жирлегә территориясендә төзелеш яки жир асты коммуникацияләре салу зонасына керә торган зур күләмле агач һәм куакларны сүтү, югары вольтлы линияләр һәм башка корылмалар урнаштыру Алат авыл жирлегә башкарма комитеты карары буенча башкарыла.

11.7. Төзелеш, ремонт һәм башка төр эшләрне башкару нәтижесендә зыян күргән яки юк ителгән яшел үсентеләр эшләрне башкарган затлар хисабына торгызылырга тиеш.

11.8. Алат авыл жирлегә башкарма комитеты Гражданның торак һәм сәенгә биналары төзү зонасына элеккән жилек-жимеш агачлары һәм бакчаларының бөясен бөяли.

11.9. Шөхси төзелеш зонасында агач һәм куакларны сүтүне жир кишәрлекләре миләкчеләре үз акчалары хисабына мөстәкыйль башкарырга тиеш.

11.10. Яшел үсентеләр күрше жир участогы чигеннән утыртыла:

- уртача җөкөннәр – 2 урын - биюклеләр-4 урын - куаклар – 1 м 11.11.

Юридик һәм физик затлар күрше йортларга бөйләнгән агач ботакларын кисәргә, куыш кисәргә, үсентеләр кисәргә, шулай ук күрше йортларга жимерелү куркынычы янаган агачларны жыештырырга тиеш.

12. Көмелгән урыннарны карап тоту һәм ритуаль хезмәтләр оештыру Алат авыл жирлегә зиратларында.

12.1 үлгәннәрне жирләүне Алат авыл жирлегә территориясендә жирләү(Күмү) урыннарын урнаштыру һәм карап тоту кагыйдәләре нигезендә үлгән кешене жирләү мөсьеләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт яки башка юридик һәм физик затлар, авыл жирлегенә хокукый акты белән расланган Жирләү (Күмү) урыннарын урнаштыру һәм карап тоту кагыйдәләре нигезендә жирләүне оештыручы затлар белән башкара.

12.2 вафат булган яки махсулаштырылган хезмэтләрне жирләнүнә оештырган физик затларның бурычлары:

12.2.1 меевләрне күмү өчен үз вакытында өзерләнүн, теркәнүн билгеләнән өзерләнүн, һейкелләрне урнаштыру һәм каберләрне каран;

12.2.2 күмү өчен һәр жир кишерлегенә бүлеп бирелген нормаларны үтерген;

12.2.3 һейкелләрне һәм коймаларны тезек хелде тоту

12.2.4 зиратларны жыештыру һәм чүп-чарны вакытында чыгаран;

12.2.5 янғын куркынычсызлыгы кагыйделәнән үтерген.

12.3. Мәрхүмне жирләнүнә оештырган физик затлар хокуклы:

12.3.1 күмү участогын рәсмилештерүгә куелган таләпләр нигезенде кабер һәм кабер корылмалары (һейкелләр, стелалар, мемориаль плителәр һ. б.) урнаштырырга;

12.3.2 бер каберлекнең киңлеге буенча 1,8 метрдан да артмаган һәм озынлыгы буенча 2,2 метрдан да артмаган кабер һәм (яки) кабер өеме корылмалары тирәсенде коймалар урнаштырырга;

12.3.3 зират периметрына мөжбүри чыгаран һәм чүп-чар өчен махсус билгеләнген урыннарға чүп-чар өю белән, аларны чүп-чардан арындыру.;

12.3.4 кабер участогында чечекләр утыртырга;

12.4 зират территориясенде килүчеләргә тыела:

12.4.1 зиратны бозарға, жимерергә, жимерергә;

12.4.2 зират территориясенде урнашмаган урыннарда чүп-чарны чүп-чардан арындыру;

12.4.3 зиратны яшеллендерү очраklarыннан тыш, агачлар һәм куаклар утыртырга

12.4.4 яшел утыртмаларны ватарға, чечекләр үстерергә;

12.4.5 эт, хайваннарның кетүе, кошлар тоту;

12.4.6 учаклар үстерү

13. Авыл мохитенә карата аерым таләпләр

13.1. Предприятиеләргә, учреждениеләргә һәм оешмаларға пандусларны жиһазландырырга яки өлкән яшьтеге кешеләр һәм инвалидлар өчен башка техник чаралар һәм жиһазлар урнаштырырга текъдим ителә

13.2. Торак тирәлеген, урамнарны, юлларны, мәдени-көнкүреш хезмәте күрсәтү объектларын проектлаганда торак пунктларның өлкән кешеләр һәм инвалидлар өчен уңайлы булуын, өлеге объектларны картлар һәм инвалидлар хәрәкәтенә ярдем итүче элементлар һәм техник чаралар белән тезмин итүнә күзде тотарға киңеш ителә

13.3. Проектлау һәм тезү, өлкән яшьтеге кешеләрне һәм инвалидларны йөртүгә ярдем ите торган техник чаралар һәм жиһазлар урнаштыру, яңа тезелеште заказчы тарафыннан расланган проект документациясе нигезенде гамәлгә ашырылырга киңеш ителә.

14. Территорияне бөйрәмчә бизеү

14.1 муниципаль берәмлек территориясен бөйрәмчә бизеүнә Алат авыл жирлеге башкарма комитеты карары белән деүлет һәм авыл бөйрәмнәре, истелекле вакыйгалар белән бөйле чаралар үткөрү чорында башкарырга текъдим ителә Биналар, корылмалар рәсмилештерүнә муниципаль берәмлек территориясен бөйрәмчә бизеү концепциясе кысаларында аларның хужалары башкарырга киңеш ителә.

14.2. Авылда тантаналы һәм бөйрәм чаралары үткөрү белән бөйле эшләрне оешмаларға үз акчалары хисабына, шулай ук Алат авыл жирлеге башкарма комитеты белән килешүләр буенча, өлеге максатларға каралган акчалар чикләренде, авыл жирлеге бюджетында мәстекийль рөвеште башкарырга текъдим ителә.

14.3. Бөйрәм бизелешенде милли флагарны, лозунгарны, гирляндаларны, панноларны, декоратив элементлар һәм композицияләр, стендлар, киосklar, трибуналар, эстрада урнаштыру, шулай ук бөйрәм иллюминацияләре урнаштыру текъдим ителә.

14.4. Бөйрәм бизелеше концепциясен Алат авыл жирлеге башкарма комитеты раслаган чаралар программасы һәм объектларны һәм бөйрәм бизелеше элементларын урнаштыру схемасын билгеләргә текъдим ителә

14.5. Бөйрәм бизелеше элементларын өзерлөгәнде һәм урнаштырганда юл хәрәкәтен көйлеүнән техник чараларын тезерү, зыян китерү һәм начарайту тыела.

15. Чистарту һәм тәзекләндерү буенча аерым шартлар

15.1. Алат авыл жирлеге территориясендә урып-жыюның теләсе нинди төрләрендә юридик затларга, шәхси эшмәкәрләргә, физик затларга ТЫЮ:

15.1.1. Алат авыл жирлеге башкарма комитеты һәм санитария-эпидемиология күзетчелеге органнары һәм җыю-тирә мохитне саклау комитеты белән килешмәгән урыннарда кәңкүреш, тәзелеш чүп-чары һәм грунт, сәңгәт калдыклары һәм пычранган чокырлардан агынты сулар чыгару һәм тәяү.

15.1.2. Кәңкүреш һәм сәңгәт калдыклары, чүп-чар, яфрактар, агач кисү, полимер Тара һәм урам, мейданнарда, паркларда, күп фатирлы йортлар территорияләрендә, предприятие, оешма, учреждение һәм шәхси йорт ишегалларында, санкцияләнгән һәм санкцияләнгән чүплекләрдә, контейнерларда кәңкүреш калдыкларын жиргә күмәргә.

15.1.3 шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен жир киштерлекләреннән милек яки аренда хокукыннан башка файдалану, аларны санитар халәттә тоту, якын-тирә территорияләрдә хайваннар һәм кош-корт тоту калдыкларын туплау

15.1.4. Корыту

15.1.5. Урамнарда, мейданнарда, автобус тукталышларында һәм башка жәмгәт урыннарында чүп-чар ташлау, чүп-чар һәм азык-тәлек калдыклары белән тараны урамнарда һәм контейнерларга кую.

15.1.6. Урамнарның машиналар йөрү өлешенә чүп-чар кайтару

15.1.7 юридик һәм физик затларга Алат авыл жирлеге башкарма комитеты рәхсәтеннән башка йортлар һәм биналар янындагы территорияләрдә тәзелеш материаллары, чүп-чар өю

15.1.8. Предприятиеләргә, оешмаларга һәм халыкка кәңкүреш калдыкларын агызырга, житештерү калдыклары суны һәм сулык янәшәсендәге территорияне пычратырга тиеш.

15.2 Алат авыл жирлеге территориясендә тыела:

15.2.1 торак йортлардагы канализацияләрдән кәңкүреш суларын ачык ысул белән сулыкларга, яңгыр канализациясенә, юлларның йөрү өлешенә, рельефка, жирлектәге рельефка, грунт лотокларына һәм юл читенә, башка чиктеш территорияләргә чыгаруны оештырырга.

15.2.2 билгеләнгән нормаларны бозып, атланмай чокырларын урнаштырырга һәм кулланырга.

15.2.3. Биналар фасадларына, баганаларга, агачларга, тукталыш павильоннарына һәм башка объектларга афишалар, белдерүләр, тышкы тәзекләндерүгә игъланнар ясау.

15.2.4. Алат авыл жирлеге башкарма комитеты белән килешмичә генә урамга чыга торган биналарның тышкы фасадларын үзгәртеп кору.

15.2.5 йорт янындагы жир участогының алгы өлешен киртәләргә һәм киртәләп куярга

15.2.6. Сәүдә нокталары янында савытлар, товарлар запасы туплап куярга, махсус жиһазлардан башка сәүдә оешмасын житештерәргә.

15.2.7. Жәяүлеләр юлларын (тротуарларны) киметү белән тәзелеш мейданчыкларын киртәләү.

15.2.8 юридик һәм физик затларга Алат авыл жирлеге башлыгы рәхсәтеннән башка тәзелеш материаллары, органик ашламалар (тирес), биналар һәм йорт тирәләрендәге чүп-чар өю.

15.2.9. Яшел үсентеләрне, шул исәптән ылыслы агачларны зарарларга яки кисәргә.

15.2.10. Йорт яны, ишегалды территорияләрен металл лом, тәзелеш, кәңкүреш чүп-чары һәм башка материаллар белән чүпләргә.

15.2.11. Суүткәргеч корылмалар һәм су жыю каналларының геометрик күләмнәрен һәм билгеләрен үзгәртәргә, шулай ук өлешен корылмаларны барлык төр калдыклар, жир һәм тәзелеш материаллары белән бушатырга.

15.2.12. Эчәргә яраклы суны исәпләү приборларыннан башка гына (су сибү, техник ихтыяжлар) куллану.

15.2.13. Ишегалды территориясендә һәм урамнарда, яңгыр сулары канализациясенә һәм башка максатларга билгеләнгән урыннарда су сибәргә.

15.2.14. Транспортны, тагымаларны һәм башка механик чараларны туктату һәм туктату, шулай ук жиһазларны ишегалларында һәм гомуми кулланылыштагы территорияләрдә, тротуарларда һәм газоннарда, балалар мейданчыкларында, башка урыннарда саклау, бордюраларга бару.

15.3. Тиешле санитар торышны тәэмин итү максатыннан торак пунктларда тыела:

15.3.1 урамнарда, стадионнарда һәм башка урыннарда жилек-жимеш, яшелче һәм башка азык-төлек белгән сәүдә итү.

15.3.2. Сәүдә объектлары, вакытлыча һәм сезонлы Корылмалар, кафе, сыра һ.б. тротуарларда һәм урамнарның, скверларның, парк һәм урман зоналарының газон җелешендә урнаштырылган.

15.3.3. Торак пунктларга һәм районның гомуми кулланылыштагы башка юллар буйлап пычранган автотранспорт хәрәкәте, җылына-тирә мохитне пычратуға юл куймый торган саклык чараларын кулланылган чүп-чар, сык һәм сык материаллар ташу (идән, герметизация, йөрү җелешен юу һ.б.). 1

5.3.4. Авыл хужалыгы техникасы, тракторларның чылбырлы йөреше поселок эчендәге жирле җәмгыяткә юлларга һәм башка гомуми файдаланудагы юлларга асфальт-бетон һәм вак таш җәю.

15.3.5 автотранспорт чараларын газоннарда, паркларда, стадионнарда, балалар мейданчыкларында кую катгый тыела.

16. Эчтөлек шөхси йортлар, шул исәптән кулланыла җен сезонлы һәм вакытлыча яшәү

16.1. Йорт милекчеләре, шул исәптән сезонлы һәм вакытлыча яшәү җен кулланыла торган милекчеләр, бурычлы:

16.1.1. Йортка капитал һәм агымдагы ремонт ясау, шулай ук ишегалды корылмаларын, киртәләрен ремонтлау һәм буяу эшләрен вакытында башкарырга кирәк.

16.1.2. Көнкүреш калдыкларын һәм чүп-чарны махсус жиһазландырылган урыннарда сакларга. Көнкүреш калдыкларын чүп-чар ташуны оешмалар белән килешү тәзергә.

16.1.3. Йортның алгы җелешенә якин территориядә ягулык, ашламалар, тәзелеш һәм башка материалларны озак (7 көннән артык) саклауға юл куймаска.

16.1.4. 5 м зонада йорт яны территориясен чүп-чардан һәм үлән чабудан арындырырга.

16.1.5. Техника, механизмнар, автомобильләр, шул исәптән комплектланган, якин-тирә территориядә саклануға юл куймаска.

16.1.6. Автомобильләрен ремонтлау яки юу, якындагы территориядә май яки техник сыклыкларны алмаштыруға юл куймаска.

16.2. Йортлар урнашкан жир кишәрлекләре территориясендә чүп-чар күмү тыела.

17. Бакчачылык, яшелчәчеләк һәм дача территорияләрен карап тоту гражданның һәм аларга тәзелгән коммерцияле булмаган берләшмәләре

17.1. Гражданның бакчачылык, яшелчәчеләк һәм дача коммерцияле булмаган берләшмәләре бирелгән жир кишәрлегендә һәм гражданның бакчачылык, яшелчәчеләк һәм дача коммерцияле булмаган берләшмәләренә караган территориядә 15 м ераклыкта чисталык һәм төр тип саклау җен җаваплы.

17.2. Гражданның бакчачылык, яшелчәчеләк һәм дача коммерцияле булмаган берләшмәсе махсус жиһазландырылган контейнер мейданчыкларында контейнерлар урнаштырырга һәм тәзелгән килешүләр нигезендә чүп-чарны даими чыгаруны тәэмин итәргә тиеш.

17.3. Гражданның бакчачылык, яшелчәчеләк һәм дача коммерцияле булмаган берләшмәсе тәзек хәлдә булырга һәм җелеге территорияләрен чикләүчә киртәләрен буяп

чыгарга тиеш. Якын-тирә территорияләрде 5 м зона чикләрендә үлән чабу һәм 15 м зона чикләрендә жыштыру вакытында башкарыла.

18. Йорт хайваннарын тоту тәртибе һәм таләпләр урамда йөрү өчен мейданчыкларны карап тотуга

18.1. Алат авыл жирлегә территориясендә йорт хайваннарын һәм кош-кортны тотуның өлегә кагыйдәләре «ветеринария турында» 14.05.1993 ел, № 4979-1 Федераль закон нигезендә, тиешле чисталыкны һәм тәртипне саклау, Кеше һәм хайваннар өчен уртак булган куркыныч авыруларның барлыкка килүен һәм таралуын кисетү, шулай ук хайваннарга карата гуманлы мөнәсәбәтне тәмин итү максатыннан эшләнә.

18.2. Шөхси йортларда, бер гаилә белән мөшгуль фатирларда, шулай ук Коммуналь фатир бүлмәләрендә яшәүчеләрнең ризалыгы булганда мал-туар тотарга рөхсәт ителә. Терлекләренә карап тотуның мөжбүри шарты булып санитар-гигиена, ветеринария-санитария кагыйдәләрен һәм нормаларын үтәү тора.

18.3. Хужабикә алга таба эт яки песине тотарга теләмәсә, махсус хужалыкка тапшырырга кирәк.

18.4. Өлегә кагыйдәләр авыл жирлегә территориясендә эт һәм песиләрнең барлык хужаларына, шул исәптән предприятиеләр, учреждениеләр һәм оешмаларга, ведомство буйсынуында булуларына карамастан, кагыла

18.5. Жәмгәт урыннарында, кибет, даруханәләр, кәңкүреш хезмәтә күрсәтү предприятиеләре һ.б. элементлә вакытлыча хужалары калдырган хайваннардан тыш, тиешле тәртиптә тотылырга тиеш.

18.6. Авыл жирлегә территориясендә тыела:

- этләренә урамда йөртү һәм алар белән жәмгәт урыннарында исерек хәлдә йөрү;
- мөктәп, балалар бакчалары һәм медицина учреждениеләре, балалар мейданчыклары территорияләрендә этләренә урамда йөртү;

- эт сугышларын үткөрү.

- Гомуми кулланылыштагы урыннарда: кухня, коридорларда, баскыч күзәнәкләрендә, чардакларда, подвалларда, шулай ук балконнарда һәм лоджияләрдә хайваннарны тоту.

- Санитар-техник таләпләргә туры килми торган биналарда йорт хайваннарын тоту, коммуналь ишегаллары, парклар, скверлар, бульварлар һәм газоннар территорияләрендә терлекләр чыгару.

- Этләренә сулыкларда, массакуләм коену урыннарында коенырга.

- Экскрементлар белән подъезд, баскыч күзәнәкләре, балалар мейданчыклары һәм тротуарларны пычратырга. Өгөр эт калдырган экскременты бу урыннарда, алар булырга тиеш убранны хужасы тарафыннан.

- Хайванның тиресен һәм итен куллану максаты белән мөчеләр һәм этләренә үрчәтү тыела.

18.7. Өлегә кагыйдәләренә үтәмәгән өчен хайваннар хужалары законда билгеләнгән тәртиптә жаваплы.

18.8. Хайваннарга китерелгән зыян аларның хужалары тарафыннан гамәлдәгә законнар нигезендә каплана.

18.9. Хайван хужасы аны биологик үзәнчелекләренә туры китереп тотарга, хайванга гуманлы мөрежәгать итәргә, аны караучысыз калдырмакка, хайван авырган очракта да кыйнамаска һәм вакытында ветеринария ярдәменә мөрежәгать итәргә тиеш. Хайваннар хужалары йортның һәм янәшәдәгә территориянең санитар торышын сакларга тиеш.

18.10. Хайваннар хужалары өйләнә-тирә кешеләрнең һәм хайваннарның куркынычсызлыгын тәмин итүчә тиешле чаралар күрәргә тиеш.

18.11. Жир кишерлегеннән файдаланган эт хужалары этләренә яхшы өйләндерелгән территориядә яки бөйдә булганда гына ирекле урамда тоту ала. Эт булу турында участка кергәндә кисәтү язуы ясалырга тиеш.

18.12. Хужа чикләнгән вакытка үз этне кибет яки башка учреждение янында кыска поводкада калдырырга хокукы. Пассажирларны борчуга сала торган шартларны үтәгәндә,

транспортта хайваннарны алып бару рәхсәт ителә. Эт булырга тиеш наморднике һәм кыска поводке.

18.13. Этләрне урамда йөртү бары бордникта һәм поводкада гына рәхсәт ителә, аның озынлыгы аларның төртибән контрольдә тотарга мөмкинлек бирә.

18.14. Этләрне поводкасыз һәм комырдыксыз йөртү этләрне урамда йөртү өчен махсус киртәленгән мейданчыкларда, шулай ук жирлек башкарма комитеты билгеләгән башка урыннарда рәхсәт ителә.

18.15. Балалар һәм спорт мейданчыкларында, хастаханәләр, балалар бакчалары һәм мәктәп учреждениеләре территорияләрендә этләрне йөртү тыела.

18.16. Урамда йөри торган затлар йорт хайваннарының Яшел утыртмаларына зыян китермәскә яки юкка чыгарырга тиеш.

18.17. Хайваннар йөри торган жемгәтә урыннарында пычрану очракларында, урамда йөри торган зат пычрануны бетерүне тәэмин итергә тиеш.

18.18. Йорт хайваннарын урамда йөртү өчен мейданчыклар жирлекнең гомуми кулланылыштагы, яшел үсентеләрдән буш торган территорияләрендә, эчәргә яраклы су чыганакларын санитар саклау зоналарының беренче һәм икенче поясларынан читтә урнашырга тиеш.

18.19. Мейдан чикләреннән алып торак һәм жемгәтә биналары терезеләренә кадәр ара 25 м булырга тиеш, һәм балалар учреждениеләре, мәктәпләр, балалар, спорт мейданчыклары, ял мейданчыклары участкаларынан - 40 м.

18.20. Этләрне урамда йөртү өчен мейдан өслеге тигез өслеккә ия булырга тиеш, хайваннарның аяк-кулларын (газон, ком, ком-Жир өслеге) жәрәхәтләнеп торган өслеккә, шулай ук даими чистарту һәм яңарту өчен уңайлы булырга тиеш.

18.21. Мейданчык территориясендә мейданнан файдалану кагыйдәләре белән мөгълумати стенд каралырга тиеш.

18.22. Элементлар һәм киртәләр секцияләре арасындагы ераклык, аның түбән як һәм жир арасындагы аралык хайванга мейданчыктан чыгып китергә яки үзенә травма китерергә тиеш түгел.

18.23. Сукбай хайваннарны аулау өчен махсус оешмаларга жирлек башкарма комитеты белән килешүләр буенча шушы максатларга жирлек бюджетында каралган акчалар чикләрендә башкарыла.

19. Этчәлек йорт хайваннары һәм кош-корт

19.1. Сарайда, вольерларда эре һәм вак мөгезле терлек, атлар һәм дунгызлар асарга рәхсәт ителә. Маллар өчен сарайлар, вольерларны торак биналардан 10 метрдан да ким түгел, 8 башка кадәр - 20 метрдан да ким түгел, 50 башка кадәр – 50 метрдан да ким түгел, 50дән 100 башка кадәр – 100 метрдан да ким түгел, яисә авылның торак зонасынан читтә дә күздә тотарга кирәк.

19.2. Гражданнар, предприятие һәм оешмалар карамагындагы хайваннар, хайваннарның шәхси номерын биреп, һәр елны янадан теркәү (апрель-май) һәм гражданнар яшәү урыны буенча дөүләт ветеринария учреждениеләрендә һәм авыл хужалыгы предприятиеләренә ветеринария хезмәтләрендә ике тапкыр диспансерлаштыру (апрель, сентябрь) мөжбүри теркәлгән тиеш.

19.3. Хайваннарны кәтү кәтүче күзәтү астында, хайван хужасы тарафыннан, хайванның диспансерлаштыру узуга һәм сәламәт дип табылуы турында мөжбүри ветеринария белешмәсе бирелүе белән бөйлә рәвештә башкарыла.

19.4. Авыл урамнары буенча терлекләр кәтүен прогонтлау авыл жирлегә башлыгы белән, ветеринария күзәтчеләге органнары белән килештерелгән маршрутлар буенча, хайваннар авыруларын кисәтү һәм тарату таләпләрен үтәү белән килештерелә.

19.5. Тиресне саклау өчен фермер һәм кыр тирес саклау урыннары файдаланыла. Кырларны секциялә итеп проектларга һәм аларны ашламалы кырлар янында урнаштырырга кирәк. Ферма янындагы саклагычлар участок эчендә булырга тиеш. Милекчеләр, мал хужалары урамнарда, тыкрыкларда һәм тупикларда (шул исәптән йортлар һәм башка

корылмалар каршында), урам тәзекләндерү объектлары янында тирес саклау урыннарын булдырмаска тиеш.. Фермерские тирес һәм пометохранили булырга мөмкин заглобленными һәм наземными. Сыек тирес һәм помет өчен тирән тирес саклагычларның тирәнлегенә-5 м., киңлегенә – 12-20 м., кабымлыклар һәм юыну урыннары каты өслеккә ия булырга тиеш. Асылмалы тиресне саклау һәм йогышсызландыру өчен, подстилкалы пометлар су үткәрми торган мейданчыклардан яки 1,5-2 тирәнлектөгә Саклагычлардан файдаланалар. Саклагычлар кимендә ике булырга тиеш.

19.6. Авыл хужалыгы хайваннарын тоту өчен билгеленгән корылмалар тәзегендә гражданнар өлегә тәзелешне дәүләт ветеринария хезмәте белән килештерергә тиеш.

19.7. Авыл хужалыгы хайванын сую өчен ветеринария белгече тарафыннан алдан карау кирәк.

19.8. Ветеринария-санитария экспертизасы нәтижеләре буенча терлекчелек продуктлары халык сәламәтлегенә өчен билгеленгән таләпләргә туры килергә тиеш. 19.9. Гамәлгә ашыру өчен, транспортлау, хайваннардан, һичшиксез, булуы ветеринария документларын.

19.10. Авыл хужалыгы хайваннары:

19.10.1. Авыл хужалыгы хайваннарын авыл жирлегенә башкарма комитеты билгеләгән махсус билгеленгән территорияләрдә чыгарырга рәхсәт ителә.

19.10.2. Авыл хужалыгы хайваннарын яхшы янган территориядә бушлай чыгару рәхсәт ителә.

19.10.3. Авыл хужалыгы хайваннарын караучысыз калдыру тыела, моннан тыш, авыл хужалыгы хайваннарын элементкә беркетү юлы белән кәтүдән тыш.

19.10.4. Алат авыл жирлегенә торак пунктлары территорияләрендә, аеруча саклана торган табигый территорияләрдә авыл хужалыгы хайваннарын алып китү тыела.

19.10.5. Авыл хужалыгы хайваннарын кәтү урыннарына кадәр куып житү тыела торган урамнарны күрсәтеп, авыл хужалыгы территорияләре хужалары яки ышанычлы затлар (кәтүчеләр) тарафыннан катгый билгеленгән территория буенча башкарыла.

19.11. Отлов асралучы авыл хужалыгы хайваннарын:

19.11.1. Сукбай авыл хужалыгы хайваннарын тоту хайваннарга карата гуманлы мөнәсәбәт һәм жемегать өхлакый нормаларын үтәү принципларына, халыкның тертип һәм тынычлыгы принципларына нигезленә.

19.11.2. Бозаулаган авыл хужалыгы хайваннары белән рәхимсез мөгамәлә кылу тыела.

19.11.3. Азык-тәлекне карап тотылмаган авыл хужалыгы хайваннары махсус билгеленгән урыннарда урнаштырыла. Авыл хужалыгы хайваннары ветеринария хезмәте белгечләренә мөжбүри карап чыгарга һәм таныкланырга, аларның аерым билгеләре күрсәтелгән исәпкә алынырга тиеш.

19.11.4. Россельхознадзорның Татарстан Республикасы буенча идарәсенә Россия Федерациясә дәүләт чигендә һәм транспортта чик буе ветеринария контроле бүлегенә инспекторлары тарафыннан 2014 елның 3 нче декабрдә Казанның тикшерү пункт зонасында тәрле илләргә чыгарыласы һәм Татарстанга кертеләсе азык-тәлекләр тикшереләп озатылды:

19.11.5. Күзәтүчесез авыл хужалыгы хайваннары махсус билгеленгән урыннарда 6 айдан да артык булмаска тиеш. Өгәр авыл хужалыгы хайваннары хужасы өлегә вакыт эчендә үзенә баш тарткан хайванга хокукы турында белдермәсә, ул үз теләгенә белән баш тарткан дип санала һәм караучысыз авыл хужалыгы хайваннарына миләк хокукы шушы вакыт дөвамында авыл хужалыгы хайваннары карамагында булган затка күчә.

19.11.6. Күзәтүчесез авыл хужалыгы хайваннары турында мөгълүмәт һәркем өчен ачык һәм аңлаешлы. Һәркем үзенә Авыл хужалыгы хайваннары турында мөгълүмәт алырга һәм мөрежәгать итәргә хокуклы.

19.12. Авыл хужалыгы хайваннары кире кайтарылган очракта, хужа торак пункт эчендә хайваннары күзәтүчесез тоткан өчен штраф түләргә тиеш;

абзарлар житештерүчә оешманы, тоту һәм китерү белән бөйле чыгымнарны капларга; хайваннары вакытлыча тоту белән бөйле чыгымнарны; ветеринария хезмәтенә – ветеринария күзәтүенә бөйле чыгымнарны түләргә;

администрацияларга хайванны билгеләү һәм хужаны эзләү белән бәйлә чыгымнарны капларга тиеш.

19.13. Хайванны караучысыз калдыру һәм мәстәкыйль рәвештә юк итү тыела.

19.14. Тәрле хуҗалык иялеренеп терлеклер группасын чыгару махсус билгеленген территориялердә алып барыла, алар муниципаль район хакимияте белән тозелген котуге Дир участогын арендау договоры белән билгеленген. Кәтүлек чоры йорт хайваннары хужалары тарафыннан мәстәкыйль рәвештә, йорт хайваннары хужаларының жылышында билгеленә.

19.15. Хайваннарның мәетлерен күмү махсус жиһазландырылган үлкет базында башкарыла. Йорт хайваннарының мәетлерен (жәсәдлерен) ташлау һәм аларны санкцияленмәген жирләү тыела. Кирәк булган очракта, эт һәм мәчеләрнең мәетлере (сәяклере) утильләштерү һәм күмү өчен тоту оешмасына тапшырылырга мөмкин.

19.16. Хайваннар хужалары хайваннарның башка хайваннарга һәм кешеләргә куркыныч йогынтысын булдырмакка, шулай ук тире-юндәгеләргә санитар нормалар нигезендә тынлыкны тәмин итәргә, гамәлдәге санитар-гигиена һәм ветеринария кагыйдәлерен үтәргә тиеш.

19.17. Йорт хайваннары һәм кош-корт жир кишәргә, миләкчә, аның милкәндә булган кулланучы, аның биләмәсе, биләмәсе, кулланылышы чикләрендә булырга тиеш. Урам, бакча, сквер, урман-парк территорияләрендә, жирлек жирләренәң рекреацион зоналарында терлекләренә чыгару тыела.

19.18. Малларны авыл жирләгә башкарма комитеты белән килештерелгән махсус билгеленгән урыннарда гына чыгарырга рәхсәт ителә. Авыл хужалыгы хайваннарын авыл жирләгә администрациясә тарафыннан махсус бирелгән урыннарда, хужасы яки вәкаләтлә зат күзәтүә астында алып барыла.

19.19. Малларны кәтүлекләрдә йәртү урыннары жирлек башкарма комитеты һәм юл хужалыгы идарәсенәң тиешлә органны белән килештереләргә тиеш.

19.20. Кош-корт (тавыклар, цесаркалар, казлар, үрдәкләр, күркәләр, күгәрченнәр, фазаннар, павлиннар һ.б.) кош-корт, сарайлар (вольерлар), урамда, солярияләрдә тоту рәхсәт ителә. Кош – корт өчен сарайны (вольер) торақ бинадан 30 башка кадәр, 10 м.дан да ким булмаган, 45 башка кадәр – 20 м. дан да ким булмаган, 75 баштан да ким булмаган яки авылның торақ зонасынан читтә тәзергә кирәк.

19.21. Пассажирларны борчуга сала торган шартларны үтәгәндә, кошларны читлеккә транспорт белән ташу рәхсәт ителә.

19.22. Кошларның хужасы аларны зоотехник нормаларга һәм ветеринария-санитария таләпләренә туры китереп тотарга тиеш. Ветеринария белгечләре таләбә буенча кошларны карау, диагностик тикшеренүләр, саклау прививкалары һәм дөвалау-профилактика эшкәртүләре өчен бирәргә.

19.23. Кичекмәстән ветеринария хезмәтенә кошларның кинәт авыруы яки кош-кортның йогышлы авыруы белән авыруына шикленгән барлык очрақлар турында һәм ветеринария белгечә килгәнчә, авыру кошны изоляцияләү, үз-үзәнә дөвалау белән шөгыйләнмәү турында хәбәр итәргә.

19.24. Хайваннар сәләмәтлөгә һәм әйләнә-тирә табигать мохитә өчен куркынычсыз, ветеринария-санитария таләпләренә туры килә торган су һәм азык белән тәмин итү.

19.25. Әй кошларын урамга, Палисадник, парк, скверлар, бульвар һәм газоннарга чыгару тыела.

19.26. Гомуми кулланылыштагы урыннарда кошлар – кухня, чарлақлар, подваллар һәм күп фатирлы йортларның балконнары тоту тыела.

19.27. Хайваннарны тоту өлкәсендә хоқуқ бозулар өчен жаваплылык:

19.27.1 3.әлегә кагыйдәләренә, шул исәптән теркәү кагыйдәләрен, санитар-гигиена нормаларын һәм ветеринария законнарын бозган өчен, хайваннар хужасы Россия Федерациясә законнарында билгеленгән тертиптә граждән-хоқуқый, административ яки жинаять жаваплылығына ия.

19.27.2. Хайваннар карантини кагыйдәләрен һәм башка ветеринария-санитария кагыйдәләрен, хайваннарны тоту нормаларын, кагыйдәләрен бозган өчен, хайваннар белән

рәхимсез мөгамәлгә өчен җаваплылык РФ Административ хокук бозулар кодексы нигезендә башкарыла.

19.27.3. Гражданның сәламәтлегенә китерелгән зыян яисә хайваннар мөлкәтенә китерелгән зыян, жирлек территориясендә яшел үсентелергә, клумбаларга зыян китерү РФ гражданны законнарында билгеленгән төрлөдә каплана.

20. Алат авыл жирлегә территориясен тәзекләндерү, чистарту һәм санитар тоту кагыйдәләрен бозган өчен Контроль һәм җаваплылык.

20.1.Өлеге кагыйдәләренң үтәлешен контрольдә тоту:

- муниципаль берәмлек жирле үзидарә органнары вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны тәэмин итү эшчәненлеген гамәлгә ашыручы контроль органнары;
- Татарстан Республикасының вәкаләтле затлары, Биектау муниципаль районы башкарма комитеты һәм Алат авыл жирлегә башкарма комитеты;
- Эчке эшләр органнары; - санитария-эпидемиология күзәтчеләге органнары;
- һәм билгеленгән төрлөдә Биектау муниципаль районы торак пунктларын тәзекләндерү һәм санитар тоту өлкәсендә билгеленгән нормаларны һәм кагыйдәләренң үтәүне тәэмин итүгә башка органнар (вәзыйфаи затлар);;

20.2. Өлеге кагыйдәләренң бозган өчен юридик һәм физик затлар Россия Федерациясә законнары, Татарстан Республикасы законнары нигезендә дисциплинар, административ, гражданны-хокукый җаваплылыкка ия.

20.3. Үзләренң хокукка каршы гамәлләре яисә гамьсезлегә белгән авыл жирлегенә зыян салган юридик һәм физик затлар китерелгән зыянын капларга тиеш.

20.4. Зыянын күрсәтелгән вакытка кайтарудан баш тарткан очракта зыян суд төрлөбәндә түләттерелгә.

20.5. Административ җаваплылык чараларын куллану хокук бозучыны гамәлдәге законнар нигезендә китерелгән матди зыянын каплатудан һәм җибәрелгән җитешсезлекләренң бетерүдән азат итми.

Алат авыл жирлегә башлыгы

А.Ш.Шакиров

ТӨРТИП ЯКЫН-ТИРҖЕ ТЕРРИТОРИЯНЕ БЕРКЕТҮ ЮРИДИК ҺӘМ ФИЗИК ЗАТЛАР ҖЧЕН

1. Якын-тирҖе территорияне юридик һәм физик затларга беркетү объект яисә алар карамагындагы, аннан файдаланган, милектәге территория чикләреннән чыгып гамәлгә ашырыла. Алат авыл жирлегә башкарма комитеты белгән юридик яки физик зат арасында килешү якын-тирҖе территорияне беркетүнең хокукый нигезе булып тора. Беркетелгән территориянең мейданын һәм чикләрен Алат авыл жирлегә башкарма комитеты, аның урнашкан урыны буенча, янәшәдәге территорияне беркетү турындагы Шартнамәнең аерылгысыз кушымтасы булган график материалны мөжбүри үтәү белгән килештереп, башкаручы белгән килештереп, билгели.

2. Физик затлар белгән йортларга турыдан-туры якын территорияләргә беркетү турында шартнамә тәзү мөжбүри түгел. Бу очракта якын-тирҖе территорияне карап тоту җчен жаваплылык «Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Алат авыл жирлегә территориясендә тәзекләндерү кагыйдәләре» белгән аңлатыла.

3. Торак фондны, инфраструктура, инженерлык коммуникацияләре объектларын һәм жирдән файдаланучылар булмаган оешмаларга территорияләргә беркетү хезмәт күрсәтелә торган объектларның территорияләргә чикләреннән чыгып башкарыла. Шул ук вакытта тиешле оешма һәм Алат авыл жирлегә башкарма комитеты арасында Территорияне беркетүнең хокукый нигезе булып тора.

4. Кече архитектура формаларын (МАФ) яки күчмә ваклап сату чараларын урнаштыруга рөхсәте булган физик һәм юридик затларга территорияләргә беркетү, җгәр җлегә юридик яки физик зат һәм Алат авыл жирлегә башкарма комитеты арасында тиешле шартнамә текстында башкача җйтелмәсә, билгәгән урыннан кимендә биш метр радиуста башкарыла.

5. Территорияләргә юридик һәм физик затларга - муниципаль торак булмаган биналарны арендага алучыларга беркетү, аренда түлөвенәң җстәмә формасы буларак, бина милекчәсе белгән арендатор арасында аренда килешүе тәзү белгән бер үк вакытта башкарыла.

6. Якын-тирҖе территорияне беркетү турындагы Шартнамәгә кушымта булып торган график материал җлегә шартнамә тәзелгән юридик яки физик зат акчалары хисабына башкарыла.

КИЛЕШҮ N _____

ЯКЫН-ТИРҖЕ ТЕРРИТОРИЯНЕ БЕРКЕТҮ ТУРЫНДА

" ____ " _____ 201__ г.

(наименование населенного пункта)

Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Алат авыл жирлеге башлыгы Ислямова Валентина Александровна аша «Алат авыл жирлеге» муниципаль беремлеге Уставы, "Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Алат авыл жирлеге территориясенде тезеклендерү кагыйделере", алга таба "Башкарма комитет" дип аталучы, бер яктан, "Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Алат авыл жирлеге" муниципаль беремлеге Уставы нигезенде эш итүче Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Алат авыл жирлеге башкарма комитеты.

(для юридических лиц)

N свидетельства _____
паспорт серия _____ N _____ выдан _____
(для физических лиц), именуемый в дальнейшем "Исполнитель", с другой стороны, на основании решения Совета Село-Алатского сельского поселения Высокогорского муниципального района от " ____ " _____ 201__ N _____ заключили настоящий Договор о нижеследующем:

1. Предмет договора

1.1. Исполнительный комитет закрепляет, а Исполнитель обязуется содержать в образцовом санитарном, эстетическом и противопожарном состоянии участок территории общей площадью _____ кв. м по адресу: _____ из земель общего пользования.

1.2. Экспликация земельного участка.

Общая площадь, кв. м	Дорожные и пешеходные покрытия, кв. м	Участки озеленения, кв. м	Временные сооружения, кв. м	Прилегающая территория, кв. м	Многолетн. растения, шт.

1.3. К настоящему договору прилагается План закрепляемого земельного участка (см. приложение 1), являющийся неотъемлемой частью настоящего Договора.

2. Пава и обязанности Исполнительного комитета

2.1. Исполнительный комитет имеет право:

2.1.1. Осуществлять контроль за содержанием и использованием закрепленного земельного участка в соответствии с санитарными и противопожарными правилами, а также

" Правилами благоустройства на территории Село-Алатского сельского поселения Высокогорского муниципального района Республики Татарстан ".

2.1.2. Получить от Исполнителя возмещение вреда, обусловленного ухудшением качества земельного участка по вине Исполнителя.

2.2. Исполнительный комитет обязан:

2.2.1. Обеспечить по заявкам Исполнителя за его счет выполнение необходимых работ по землеустройству, благоустройству (по инициативе Исполнителя).

2.2.2. Размещать дополнительные наружные объекты благоустройства и средства передвижной мелкорозничной торговли на закрепленном земельном участке только по согласованию с Исполнителем.

3. Права и обязанности Исполнителя

3.1. Исполнитель имеет право:

3.1.1. Производить работы по озеленению и устройству тротуаров и подъездных путей на закрепленном участке после согласования с Исполнительным комитетом Село-Алатского сельского поселения, отделом архитектуры и сопровождения проектов исполнительного комитета Высокогорского муниципального района и иными заинтересованными службами.

3.1.2. Ходатайствовать перед Исполнительным комитетом об изменении условий договора или его досрочном расторжении в случае отказа от дальнейшей эксплуатации объекта, за которым закрепляется территория.

3.1.3. Складеировать на закрепленном земельном участке материалы сроком до пяти дней без оформления установленного разрешения.

3.1.4. Приоритетного размещения временных сооружений на закрепленном земельном участке после оформления соответствующей разрешительной документации.

3.2. Исполнитель обязан:

3.2.1. Содержать закрепленный земельный участок в порядке, предусмотренном санитарными и противопожарными правилами, а также "Правилами благоустройства на территории Село-Алатского сельского поселения Высокогорского муниципального района Республики Татарстан.

3.2.2. В случае любых изменений данных об Исполнителе (наименование юридического лица, Ф.И.О. физического лица, юридический адрес, телефон, изменение статуса юридического лица и т.п.) в срок не позднее 10 календарных дней сообщить о произошедших изменениях в Исполком для внесения соответствующих изменений либо переоформления Договора.

3.2.3. Обеспечить наличие данного Договора или его заверенной копии на объекте, к которому прилегает закрепленный земельный участок, для его предъявления по первому требованию контролирующих служб.

3.2.4. Принимать активное участие в субботниках, "Днях чистоты" и иных благоустроительных мероприятиях под руководством Исполкома.

3.2.5. По окончании срока действия настоящего Договора либо в случае прекращения исполнителем эксплуатации объекта передать закрепленный земельный участок Исполкому в первоначальном или улучшенном состоянии по акту. Если Исполнитель не имеет возможности самостоятельно произвести восстановительные работы, то обязан возместить Исполком их стоимость.

4. Ответственность сторон

4.1. За нарушение условий Договора стороны несут ответственность в соответствии с действующим законодательством РФ, а также условиями Договора.

5. Особые условия

6. Приложения

1. План земельного участка

2. _____

3. _____

7. Срок действия договора

8. Прекращение действия договора

Настоящий договор прекращает свое действие в следующих случаях:

- 8.1. Истечение срока действия договора.
- 8.2. Расторжение договора по согласию сторон или в установленном порядке.
- 8.3. Востребованность закрепленной территории в соответствии с планом развития по требованию исполнительного комитета.

9. Реквизиты сторон

Исполнитель:

наименование юридического лица

Ф.И.О. руководителя (гражданина)

адрес, телефон

банковские реквизиты (ИНН, р/сч)

подпись фамилия, инициалы

Исполнительный комитет:

Село-Алатского сельского поселения

наименование

Ф.И.О. руководителя

адрес, телефон

банковские реквизиты (ИНН, р/сч)

подпись фамилия, инициалы

Договор зарегистрирован в исполнительном комитете Село-Алатского сельского поселения. Регистрационный номер в книге регистрации документов, удостоверяющих закрепление земельных участков, от " _____ " _____ 201_ г.